

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

BKA.WK.0912.17.2019.JF

Warszawa, dnia 29 maja 2020 r.

Pan dr Jarosław Protasiewicz
Dyrektor
Ośrodka Przetwarzania Informacji -
Państwowego Instytutu Badawczego
al. Niepodległości 188 b, 00-608 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ (dalej: *ustawa o kontroli*), art. 36 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych*² (dalej: *ustawa o instytutach badawczych*) oraz art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*³ (dalej: *Pswn* lub *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*), Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: Minister) przeprowadził w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie (dalej: OPI-PIB lub Instytut), kontrolę w trybie zwykłym, w zakresie prawidłowości prowadzenia działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w latach 2016-2018, z możliwością zasięgnięcia informacji z okresów wcześniejszych.

Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona w okresie od dnia 3 października 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. przez Joannę Falkowską oraz Łukasza Abramowicza⁴, głównych specjalistów w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW lub Ministerstwo).

¹ Dz. U. z 2020 poz. 224.

² Dz. U. z 2019 r., poz. 1350.

³ Dz.U. z 2020 poz. 85.

⁴ W terminie do dnia 31 października 2019 r.

Ze względu na konieczność zbadania w toku kontroli zagadnień wymagających wiedzy specjalistycznej do udziału w kontroli na podstawie art. 428 ust. 2 *Pswn*, powołano w charakterze eksperta Panią Annę Biernacką.

Na podstawie art. 47 w zw. z art. 46 ust. 2 *ustawy o kontroli*, po rozpatrzeniu *Zastrzeżeń do Projektu wystąpienia pokontrolnego*, przekazuję niniejsze *Wystąpienie pokontrolne*, zawierające ustalenia oraz ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

I. OCENA OGÓLNA

Skontrolowaną działalność Instytutu w zakresie prawidłowości prowadzenia działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w latach 2016-2018, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności, rzetelności, gospodarności i celowości ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością**⁵.

Pozytywnie oceniono:

1. Ustalanie planów działalności Instytutu przez Dyrektora, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 *ustawy o instytutach badawczych* oraz wykonanie planowanych zadań.
2. Zapewnienie zgodności składu Rady Naukowej OPI-PIB z art. 30 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 *ustawy o instytutach badawczych*.
3. Ustalenie Regulaminu Organizacyjnego OPI-PIB zgodnie z art. 6 ust. 4 *ustawy o instytutach badawczych*, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej oraz zakładowej organizacji związkowej, sprawowanie przez Dyrektora Instytutu lub jego Zastępcy bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi komórkami organizacyjnymi, realizowanie uprawnień decyzyjnych przypisanych wyłącznie Dyrektorowi Instytutu przez innych pracowników na podstawie ważnych pełnomocnictw oraz określenie szczegółowych zakresów obowiązków pracowników OPI-PIB.
4. Zatrudnienie pracownika naukowego w wyniku przeprowadzonego konkursu, na podstawie art. 43 ust. 6 *ustawy o instytutach badawczych* oraz posiadanie przez pracowników naukowych i badawczo – technicznych wymaganych kwalifikacji, zgodnie z art. 43 ust. 3-5 oraz art. 49 ust. 2 *ustawy o instytutach badawczych*.
5. Sporządzenie przez Radę Naukową Instytutu ocen okresowych pracowników naukowych i badawczo-technicznych z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w art. 44 ust. 3 *ustawy*

⁵ Minister stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

o *instytutach badawczych* oraz zaplanowanie przeprowadzenia kolejnej oceny zgodnie z dyspozycją określoną w art. 44 ust. 4 oraz art. 50 *ustawy o instytutach badawczych*.

6. Zgodność dokumentów wewnętrznych dotyczących zasad (polityki) rachunkowości z wymogami ustalonymi w art. 10 ustawy z dnia 29 września 2009 r. o rachunkowości⁶ (dalej: *ustawa o rachunkowości*) oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 24 *ustawy o rachunkowości*. Przeprowadzenie inwentaryzacji w zakresie i terminach określonych w art. 26 oraz udokumentowanie wyników zgodnie z art. 27 ww. ustawy.
7. Ustalenie przez Dyrektora na podstawie art. 18 ust. 12 *ustawy o instytutach badawczych* planów finansowych na lata 2016-2018 oraz korekt ww. planów, w zakresie zgodnym z art. 18 ust. 11 *ustawy o instytutach badawczych*, po pozytywnym zaopiniowaniu ww. planów i ich korekt przez Radę Naukową. Dokonanie wydatków w wysokości nieprzekraczającej kwot ustalonych dla danego typu wydatków w planie finansowym.
8. Utworzenie funduszy, o których mowa w art. 19 ust. 1 i 2 *ustawy o instytutach badawczych* oraz zarządzanie funduszami zgodnie z art. 19 ust. 3 i ust. 6 *ustawy o instytutach badawczych*.
9. Sporządzenie sprawozdań finansowych za lata 2016-2018 zgodnie z wymogami art. 45 *ustawy o rachunkowości*, w terminach, o których mowa w art. 52 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, po zaopiniowaniu ww. sprawozdań przez Radę Naukową OPI-PIB, zgodnie art. 29 ust. 2 pkt 10 ww. ustawy oraz zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach finansowych za lata 2016-2018 z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.
10. Wydatkowanie środków dotacji celowej zgodnie z zakresem ustalonym w decyzjach nr 6773/II-LAN/2017 i 6773/II-LAN/2017.1. na finansowanie w 2017 r. kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: „*Platforma badawcza przeznaczona do badań nad dużymi zbiorami danych tekstowych i internetowych*” - wybór z wniosku.
11. Wydatkowanie środków dotacji celowej przyznanej na podstawie Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2017, przeznaczonej na realizację zleconych przez Ministra zadań, związanych z rozbudową, utrzymaniem, modernizacją i administrowaniem bazami danych o nauce i szkolnictwie wyższym oraz monitorowaniem losów absolwentów uczelni, do wykonywania w sposób ciągły.

⁶ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.

12. Ustalanie przysługujących Instytutowi należności oraz prowadzenie skutecznej ich windykacji.
13. Terminowe regulowanie zobowiązań Instytutu.
14. Rozliczenie środków pochodzących z budżetu państwa przekazanych przez MNiSW, pozostałych na wyodrębnionym dla rozliczeń dotacji rachunku bankowym OPI-PIB po 31 grudnia 2017 r.
15. Przeznaczenie zysku osiągniętego w latach 2016-2018 na zwiększenie funduszu rezerwowego i funduszu badań własnych Instytutu, zgodnie z art. 19 ust. 4 pkt 1 i 2 oraz ust. 5 ustawy o instytutach badawczych.
16. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ (dalej: *ustawa Pzp*) przy przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Za nieprawidłowość uznano:

1. Niedostosowanie Zarządzenia nr 9/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych zatrudnionych w Ośrodku Przetwarzania Informacji do obowiązującego stanu prawnego.

Za uchybienia uznano:

1. Brak informacji w ogłoszeniu o konkursie poprzedzającym zatrudnienie pracownika naukowego o sposobie przeprowadzenia postępowania konkursowego, wymaganej na podstawie § 10 ust. 3 pkt 5 Statutu OPI-PIB⁸. Powyższe uchybienie nie miało wpływu na prawidłowość przeprowadzenia konkursu i nie spowodowało następstw dla kontrolowanej działalności.
2. Przekroczenie terminu sporządzenia wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji według ustalonej wewnętrznie procedury inwentaryzacyjnej za 2016 rok oraz brak udokumentowania dat sporządzenia wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i sprawozdań z przebiegu inwentaryzacji, za lata 2017-2018. Powyższe uchybienia nie spowodowały negatywnych skutków dla przeprowadzonych procesów inwentaryzacji.

⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 2164, z późn. zm.

⁸ W § 10 ust. 6 Statutu, wskazano, że ocenę kwalifikacji kandydatów dokonuje komisja konkursowa podczas rozmowy kwalifikacyjnej, w oparciu o przedstawioną przez kandydata dokumentację i wymagania określone w ramach postępowania konkursowego.

3. Brak na dokumentach OT (przyjęcie do użytkowania środka trwałego) i WT (zmiana wartości środka trwałego) określenia miejsca użytkowania oraz podpisów osób odpowiedzialnych za dany składnik majątkowy oraz przyjmujących i/lub zatwierdzających dany dokument, w zakresie wydatkowania i rozliczenia dotacji celowej przyznanej decyzjami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr: 6773/II-LAN/2017 i 6773/II-LAN/2017.1.
4. Prowadzenie ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji celowej bez podziału na zadania ujęte w harmonogramie, stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ:

2.1 Informacje podstawowe.

Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy powołany został zarządzeniem nr 12 Ministra - Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń z dnia 13 grudnia 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki badawczo-rozwojowej⁹. Instytut działa obecnie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 2013 r. w sprawie nadania Ośrodkowi Przetwarzania Informacji statusu państwowego instytutu badawczego¹⁰.

Podstawowym przedmiotem działalności OPI-PIB jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, projektowych, wdrożeniowych i usługowych w zakresie systemów informatycznych i działań wspomagających badania, sprzedaż wydawnictw związanych z nauką, przeprowadzanie badań na zlecenie, raportowanie posiadanych baz danych i usług informatycznych.

Instytut gromadzi i udostępnia aktualne informacje o polskiej nauce. Przeprowadza ich analizę i organizuje w postaci systemów informatycznych, które udostępnia użytkownikom z sektora nauki i szkolnictwa wyższego.

Nadzór nad funkcjonowaniem OPI-PIB sprawuje minister właściwy do spraw nauki, do którego kompetencji należy ocena poziomu naukowego instytutu i jakości prowadzonych w nim badań naukowych i prac rozwojowych oraz zgodności działalności instytutu z zadaniami określonymi w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o instytutach badawczych¹¹. Minister sprawuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań Instytutu z przepisami prawa i statutem;
- 2) realizacją przez Instytut podstawowych zadań określonych w art. 2 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych;

⁹ Dz. Urz. Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń Nr 4, poz. 13.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 1452.

¹¹ art. 34 ustawy o instytutach badawczych.

3) prawidłowością wydatkowania środków publicznych¹².

2.2 Organy i Kierownictwo Instytutu.

Zgodnie z art. 23 ustawy o *instytutach badawczych* organami Instytutu są Dyrektor oraz Rada Naukowa. Uprawnienia i obowiązki tych organów regulują przepisy (art. 24-29) ustawy o *instytutach badawczych*.

W okresie kontrolowanym:

- 1) funkcję Dyrektora Instytutu pełnił Pan dr Olaf Gajl, na podstawie powołania¹³ Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 czerwca 2015 r.,
- 2) na stanowisko Zastępcy Dyrektora z dniem 7 listopada 2016 r. została powołana¹⁴ Pani
- 3) Przewodniczącym Rady Naukowej OPI BIP był Pan prof. dr powołany *Uchwałą z dnia 27 czerwca 2016 r. Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyboru Prezydium Rady*¹⁵,
- 4) Przewodniczącym Rady Naukowej kadencji 2012-2016 był Pan prof.
- 5) od dnia 1 sierpnia 2015 r. Głównym księgowym Instytutu był Pan
- 6) z dniem 1 kwietnia 2018 r. na stanowisko *Głównego księgowego Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego* został powołany Pan

16

(dowody: akta kontroli str. 252a, 1361-1362, 13991363-1392)

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Plany działalności Instytutu na lata 2016-2018 r.

Działając zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o *instytutach badawczych* Dyrektor Instytutu ustalił w kontrolowanym okresie plany działalności (plany tematyczne) OPI-PIB. Na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 5 ustawy o *instytutach badawczych* Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała plany tematyczne badań naukowych i prac rozwojowych oraz sprawozdania z działalności OPI-PIB w latach 2016-2018. Instytut przedstawił dokumentację potwierdzającą realizację zadań wykazanych w planach tematycznych na

¹² art. 35 ustawy o *instytutach badawczych*.

¹³ art. 24 ust. 2 ustawy o *instytutach badawczych*, powołanie od 1 lipca 2015 r., na okres czterech lat

¹⁴ art. 27 ust. 1a ustawy o *instytutach badawczych*

¹⁵ art. 31 ustawy o *instytutach badawczych*

¹⁶ art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy o *instytutach badawczych*

lata 2016-2018 oraz w sprawozdaniach z działalności Instytutu. Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Działając zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o *instytutach badawczych* Dyrektor OPI-PIB ustalał w kontrolowanym okresie plany działalności Instytutu, tj.:

- w 2016 r. - *Plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych oraz wdrożeniowych w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym w 2016 r.*, pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową w dniu 11 kwietnia 2016 r.;
- w 2017 r. - *Plan działalności Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego na 2017 r.* pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową w dniu 20 marca 2017 r.;
- w 2018 r. - *Tematyczne plany B + R Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego na 2018 r.*, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową w dniu 9 kwietnia 2018 r.

Na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 5 *ustawy o instytutach badawczych* Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała sprawozdania Dyrektora z działalności w latach 2016-2018 r.¹⁷.

(dowody: akta kontroli str. 1326-1384, 1769-1819)

Sprawdzono realizację zadań ujętych w planach tematycznych - działalności OPI-PIB na lata 2016 – 2018. Z przedstawionych sprawozdań, raportów i dokumentacji źródłowej wynika, że Instytut realizował zadania określone w planach działalności OPI-PIB, w tym m.in.:

1) Analizy dotyczące sektora nauki i szkolnictwa wyższego.

Corocznie opracowywano raporty dla MNiSW w obszarach: *szkolnictwo wyższe w Polsce i nauka w Polsce*, z wykorzystaniem danych z baz i systemów zarządzanych przez OPI-PIB. Przeprowadzono m.in. monitoring ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych oraz efektów działalności naukowej i badawczej jednostek naukowych.

(dowody: akta kontroli str. 2608-2739)

2) Badania w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego.

Realizowano projekty badawcze w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, m.in. w zakresie analiz zachodzących zjawisk społecznych i ekonomicznych -

¹⁷ Uchwała z dnia 20 marca 2017 r. w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o sprawozdaniu z działalności OPI-BIP w 2016 roku, uchwała z dnia 9 kwietnia 2018 r., w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o sprawozdaniu z działalności OPI-PIB w 2017 roku oraz uchwała z dnia 28 maja 2019 r., w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o sprawozdaniu z działalności OPI-PIB w 2018 roku.

przygotowano kwestionariusz badawczy oraz przeprowadzono badania ankietowe na ogólnopolskiej próbie 800 polskich pracowników naukowych, na potrzeby badania sposobów zarządzania młodą kadrą naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy, kontynuowano projekt *E-balance* finansowany ze środków 7 Programu Ramowego Komisji Europejskiej, dotyczący rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną na poziomie lokalnym, przeprowadzono badania w zakresie postaw i wartości naukowców w kontekście zmiany modelu funkcjonowania nauki w Polsce.

(dowody: akta kontroli str. 1938-2312, 2457-2607)

3) Badania w obszarze interaktywnych technologii.

Przeprowadzono badania m.in. w zakresie: *Systemu interakcji człowieka z komputerem za pomocą sterowania wzrokiem, Skalowany system przetwarzania danych eye trackingowych w czasie rzeczywistym, Open Art. – Sztuka współczesna dla wszystkich, Interakcje osób starszych z nowoczesnymi technologiami, Interakcje człowiek – inteligentny dom, Korzystanie z internetu i nowych mediów przez dzieci i ich rodziców.*

(dowody: akta kontroli str. 1823-1937)

4) Budowa, rozbudowa i utrzymywanie baz danych i systemów informatycznych.

Instytut przedstawił dokumentację potwierdzającą realizację zadań wykazanych w planach tematycznych na lata 2016-2018 oraz sprawozdaniach z działalności, w tym m.in.: raporty, publikacje, materiały konferencyjne, prezentacje.

(dowody: akta kontroli str. 4746-4770)

3.2 Skład Rady Naukowej Instytutu.

W zakresie zapewnienia zgodności składu Rady Naukowej Instytutu z przepisami ustawy o instytutach badawczych oraz Statutu, działalność Instytutu ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o instytutach badawczych w skład rady naukowej instytutu wchodzi nie mniej niż dwanaście i nie więcej niż czterdzieści osób. Statut Instytutu określa liczbę tych osób oraz proporcje udziału osób posiadających stopień naukowy doktora oraz stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy, wchodzących w skład rady naukowej i będących pracownikami Instytutu. W art. 6 ust. 2 przywołanej ustawy wskazano natomiast, że Statut Instytutu uchwała rada naukowa, a zatwierdza minister nadzorujący.

Zgodnie z *Protokołem głosowania na kandydatów do Rady Naukowej Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego* z dnia 18 kwietnia 2016 r. do Rady Naukowej

na kadencję 2016 – 2020 zostało wybranych 8 osób, w tym 4 osoby z grupy pracowników naukowych i 4 osoby z grupy pracowników badawczo-technicznych, tj. zgodnie z § 8 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 obowiązującego Statutu¹⁸ oraz w liczbie określonej w art. 30 *ustawy o instytutach badawczych*¹⁹. Działając na podstawie art. 30 ust. 4 *ustawy o instytutach badawczych* oraz § 8 ust. 1, ust. 2 pkt 2 ww. Statutu, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 23 czerwca 2016 r. powołał 4 nowych członków Rady Naukowej. Zarządzeniem z dnia 9 listopada 2016 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zatwierdził zmiany Statutu OPI-PIB²⁰.

Na podstawie § 8 ust. 1 i ust. 2 zmienionego Statutu²¹ Rada Naukowa powinna liczyć 16 członków, tj.: 8 pracowników naukowych i badawczo-technicznych OPI BIP oraz 8 osób spoza Instytutu. Na podstawie art. 30 ust. 4 *ustawy o instytutach badawczych* Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dniem 1 listopada 2019 r. powołał 4 członków Rady Naukowej OPI-PIB.

(dowody: akta kontroli str. 1316-1322, 1400-1407, 5503-5506)

3.3 Organizacja Instytutu.

Dyrektor Instytutu ustalił Regulamin Organizacyjny OPI-PIB, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej oraz zakładowej organizacji związkowej. Zgodnie z jego zapisami Dyrektor lub jego Zastępca sprawowali bezpośredni nadzór nad poszczególnymi komórkami organizacyjnymi. Uprawnienia decyzyjne przypisane wyłącznie Dyrektorowi Instytutu były realizowane przez innych pracowników na podstawie ważnych pełnomocnictw.

Stwierdzono, że pracownicy Instytutu posiadali szczegółowe zakresy obowiązków.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Działając zgodnie z art. 6 ust. 4 *ustawy o instytutach badawczych*, Dyrektor OPI-PIB Zarządzeniem Nr 4/2017 z dnia 28 marca 2017 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego OPI-PIB ustalił Regulamin Organizacyjny Ośrodka Przetwarzania Informacji - Państwowego Instytutu Badawczego. Zgodnie z art. 6 ust. 4 *ustawy o instytutach badawczych*, ww. Regulamin został wprowadzony po zasięgnięciu opinii Rady

¹⁸ Dz. U. MNiSW z 2014 r., poz. 60 – Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie zatwierdzenia statutu Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego.

¹⁹ Dz. U. Nr 96 z 2010 r., poz. 618

²⁰ Dz. U. MNiSW z 2016 r., poz. 70

²¹ Dz. U. MNiSW z 2016 r., poz. 65 – Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2016 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany statutu Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego.

Naukowej²² oraz zakładowych organizacji związkowych²³. Zgodnie z § 3 powyższego zarządzenia straciło moc *Zarządzenie nr 7/2015 z dnia 7 lipca 2015 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego OPI-PIB, ogłoszenia tekstu jednolitego tego aktu oraz dotychczasowy regulamin organizacyjny*. Zarządzeniem Nr 4/2018 z dnia 10 kwietnia 2018 r. oraz Zarządzeniem Nr 10/2018 z dnia 23 sierpnia 2018 r. Dyrektor OPI-PIB wprowadził zmiany do *Regulaminu organizacyjnego*. Zmiany do *Regulaminu organizacyjnego* uzyskały pozytywną opinię Rady Naukowej OPI-PIB oraz zostały ustalone w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową.

(dowody: akta kontroli str. 1246-1304, 5516-5518)

Zgodnie z § 4 ust. 3 *Regulaminu organizacyjnego* bezpośredni nadzór nad poszczególnymi komórkami organizacyjnymi sprawuje Dyrektor Instytutu lub jego Zastępca, zgodnie ze schematem organizacyjnym, stanowiącym integralną część regulaminu. Natomiast w § 4 ust. 9 ww. *Regulaminu* wskazano, że Zastępca Dyrektora sprawuje bezpośredni nadzór nad komórkami organizacyjnymi i stanowiskami wskazanymi w strukturze organizacyjnej Instytutu oraz zastępuje Dyrektora w przypadku jego nieobecności, zgodnie z udzielonymi pełnomocnictwami.

Zgodnie z § 2 ust. 6 *Regulaminu organizacyjnego* Dyrektor Instytutu może ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań i ustalać zakres i czas ich umocowania. W § 5 ust. 3 ww. *Regulaminu* wskazano, że Dyrektor może delegować uprawnienia decyzyjne poprzez udzielanie pełnomocnictw. Pełnomocnictwa dotyczą tych uprawnień decyzyjnych, które prawo powszechnie obowiązujące oraz regulacje wewnętrzne przypisują wyłącznie Dyrektorowi. Wszystkie skontrolowane dokumenty źródłowe były podpisane przez właściwe osoby, w tym na podstawie udzielonych pełnomocnictw. Między innymi, na podstawie Pełnomocnictwa z dnia 14 września 2017 r., Zastępca Dyrektora OPI-PIB zatwierdził Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia (dalej: SIWZ) w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego pn. *Dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania, o numerze referencyjnym: infrastruktura – 208 – 2017*, podpisywał korespondencję z Wykonawcami oraz zatwierdził *Protokół z postępowania o zamówienie publiczne*.

²² Uchwała z dnia 20 marca 2017 r. Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii o regulaminie organizacyjnym OPI-PIB.

²³ *Regulamin organizacyjny* zawiera podpis i pieczęć przedstawiciela Związku Zawodowego Pracowników Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych pracowników Instytutu stwierdzono, że posiadali oni szczegółowe zakresy obowiązków, które były na bieżąco uaktualniane.

(dowody: akta kontroli str. 232-251, 1363-1392, 1429-1515)

3.4 Zatrudnianie i kwalifikacje pracowników OPI-PIB.

Zatrudnienie pracownika naukowego zostało poprzedzone konkursem, przeprowadzonym zgodnie z trybem i kryteriami określonymi w Statucie Instytutu.

Pracownicy Instytutu posiadają kwalifikacje określone w art. 43 oraz art. 49 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Za uchybienie uznaje się brak informacji w ogłoszeniu o konkursie o sposobie przeprowadzenia postępowania konkursowego na podstawie § 10 ust. 3 pkt 5 Statutu OPI-PIB²⁴. Powyższe uchybienie nie miało wpływu na prawidłowość przeprowadzenia konkursu.

Tryb i kryteria konkursu zostały określone w Statucie Instytutu²⁵, czym wypełniono obowiązek wynikający z art. 43 ust. 6 ustawy o instytutach badawczych.

Z przekazanego *Wykazu pracowników Instytutu w latach 2016-2018* (naukowych i badawczo-technicznych) oraz z udostępnionej dokumentacji wynika, że w kontrolowanym okresie w OPI-PIB zatrudniono jednego pracownika naukowego. Zatrudnienie ww. osoby zostało poprzedzone postępowaniem konkursowym, przeprowadzonym zgodnie z trybem i kryteriami określonymi w statucie Instytutu. Stwierdzono, że ogłoszenie o konkursie nie zawierało informacji o sposobie przeprowadzenia postępowania konkursowego, na podstawie § 10 ust. 3 pkt 5 Statutu OPI-PIB²⁶. Powyższe nie miało wpływu na prawidłowość przeprowadzenia konkursu. Na podstawie dokumentacji osobowej 8 pracowników naukowych oraz 8 pracowników badawczo-technicznych stwierdzono, że posiadają oni kwalifikacje określone w art. 43 ust. 3-5 oraz art. 49 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych. Pracownicy naukowci posiadali stopień naukowy doktora, a pracownicy badawczo-techniczni posiadali wyższe

²⁴ W § 10 ust. 6 Statutu, wskazano, że ocenę kwalifikacji kandydatów dokonuje komisja konkursowa podczas rozmowy kwalifikacyjnej, w oparciu o przedstawioną przez kandydata dokumentację i wymagania określone w ramach postępowania konkursowego.

²⁵ Rozdział V Statutu Ośrodka Przetwarzania Instytutu – Państwowego Instytutu Badawczego.

²⁶ W § 10 ust. 6 Statutu, wskazano, że ocenę kwalifikacji kandydatów dokonuje komisja konkursowa podczas rozmowy kwalifikacyjnej, w oparciu o przedstawioną przez kandydata dokumentację i wymagania określone w ramach postępowania konkursowego.

wykształcenie. Ponadto, działając na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 12 *ustawy o instytutach badawczych*, Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała kwalifikacje ww. osób.

(dowody: akta kontroli str. 1316-1323, 1408-1515, 5511-5515, 6065-6068)

3.5 Oceny okresowe pracowników naukowych i badawczo-technicznych OPI-PIB.

Oceny okresowe pracowników naukowych i badawczo-technicznych zostały sporządzone przez Radę Naukową Instytutu z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w art. 44 ust. 3 *ustawy o instytutach badawczych*. Przeprowadzenie ocen pracowników naukowych i badawczo-technicznych zaplanowano z częstotliwością określoną w art. 44 ust. 4 oraz art. 50 *ustawy o instytutach badawczych*, tj. nie rzadziej niż raz na 4 lata. W trakcie kontroli stwierdzono, że w Instytucie obowiązuje Zarządzenie nr 9/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych zatrudnionych w Ośrodku Przetwarzania Informacji, zgodnie z którym oceny okresowej należy dokonywać co 2 lata. W związku z niedostosowaniem Zarządzenia nr 9/2013 do obowiązującego stanu prawnego, działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 *ustawy o instytutach badawczych* pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową. Rada naukowa, dokonując oceny, uwzględnia w szczególności liczbę i jakość patentów, wdrożeń, publikacji naukowych oraz prowadzonych i planowanych badań naukowych lub prac rozwojowych. W art. 44 ust. 4²⁷ ww. ustawy wskazano, że pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora.

Zgodnie z art. 50 *ustawy o instytutach badawczych* pracownicy badawczo-techniczni podlegają okresowym ocenom, nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Dyrektor OPI-PIB określił sposób oceny okresowej pracowników naukowych Instytutu w Zarządzeniu nr 9/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych zatrudnionych w Ośrodku Przetwarzania Informacji (dalej: zarządzenie w sprawie przeprowadzania oceny). W § 1 ust. 3 przywołanego zarządzenia

²⁷ Do dnia 1 października 2016 r. przepis ten obowiązywał w brzmieniu: *pracownicy zatrudnieni na stanowiskach profesora zwyczajnego i profesora nadzwyczajnego podlegają ocenom nie rzadziej niż raz na 4 lata, a pracownicy zatrudnieni na stanowiskach asystenta i adiunkta nie rzadziej niż raz na 2 lata. Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora.*

określono, że ocena okresowa przeprowadzana jest co 2 lata, a na wniosek Dyrektora Instytutu może być ona dokonana przed upływem tego okresu, jednak nie wcześniej niż po upływie roku od poprzedniej oceny.

Z oświadczenia Dyrektora Instytutu z dnia 3 października 2019 r. wynika, że ostatnie oceny okresowe pracowników OPI-PIB zostały przeprowadzone w dniu 7 grudnia 2015 r. Powyższe potwierdza również przekazane przez Instytut zestawienie pracowników oraz dokumenty źródłowe.

W przywołanym oświadczeniu Dyrektor wyjaśnił, że cyt.: „(...) w porozumieniu z Radą Naukową OPI-PIB, ustalono, że kolejna ocena okresowa odbędzie się w 2019 roku, tak aby zachować ustawowy termin wynikający z przepisu art. 44 ust. 4 ustawy.”

Stwierdzono, że oceny okresowe w 2015 r. zostały sporządzone z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w art. 44 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych tj. publikacji wyników badań naukowych, prowadzonych badań naukowych, a także na podstawie referatów wygłoszonych na konferencjach naukowych, kierowania projektami badawczymi, udziału w radach i komisjach naukowych, występowania w roli eksperta naukowego. Zgodnie z Uchwałą z dnia 7 grudnia 2015 roku Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych oraz Uchwałą z dnia 7 grudnia 2015 roku Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych, ww. pracownicy otrzymali oceny pozytywne.

(dowody: akta kontroli str. 6001-6156)

W wyniku zmiany z dniem 1 października 2016 r. przepisu art. 44 ust. 4 ww. ustawy, w Instytucie wprowadzono jednolity okres czasu, przed upływem którego należy najpóźniej dokonywać oceny okresowej pracowników naukowych. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora OPI-PIB przedstawionym w piśmie sygn. SD-080-4(8)/2019 z dnia 8 listopada 2019 r. „Po wejściu w życie z dniem 1 października 2016 r. przepisu art. 44 ust. 4 przyjęto, opierając się bezpośrednio na treści ww. przepisu Ustawy, że kolejna ocena okresowa odbędzie się w 2019 r., tak aby zachować ustawowy termin wynikający z przepisu art. 44 ust. 4 Ustawy. Przeprowadzenie oceny okresowej planowane jest na grudzień 2019 r.(... ..). Wewnętrzna regulacja Instytutu, tj. Zarządzenie nr 9/2013 zostanie dostosowane do ustawowego przepisu z wykorzystaniem maksymalnego okresu czasu (4 lata), który przepis dopuszcza jako okres czasu pomiędzy jedną a drugą oceną okresową.”

Na podstawie Wykazu pracowników Instytutu w latach 2016-2018 (naukowych i badawczo-technicznych), wyjaśnień Dyrektora OPI-PIB (pismo sygn. SD-080-4(8)/2019) z dnia

8 listopada 2019 r. oraz dokumentów źródłowych, stwierdza się, że planowany na grudzień 2019 r. termin przeprowadzenia ocen pracowników naukowych i badawczo-technicznych jest zgodny z wymogami art. 44 ust. 4 oraz art. 50 *ustawy o instytutach badawczych*.

Odnosząc się do wyjaśnień wskazać należy, że w świetle okoliczności podniesionych w wyjaśnieniach odpowiednia zmiana przepisów wewnętrznych regulujących częstotliwość przeprowadzenia oceny okresowej pracowników naukowych powinna zostać dokonana niezwłocznie po zmianie przepisów ustawowych. Brak tej zmiany spowodował naruszenie Zarządzenia nr 9/2013.

3.6 Polityka rachunkowości, prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz przeprowadzanie inwentaryzacji.

Dokumenty wewnętrzne dotyczące zasad (polityki) rachunkowości były zgodne z wymogami ustalonymi w art. 10 *ustawy o rachunkowości*. Księgi rachunkowe prowadzone były zgodnie z art. 24 *ustawy o rachunkowości*. Inwentaryzację przeprowadzono w zakresie i terminach określonych w art. 26 oraz udokumentowano zgodnie z art. 27 ww. ustawy.

Za uchybienie nie powodujące negatywnych skutków dla przeprowadzonych procesów inwentaryzacji uznaje się przekroczenie ustalonych w wewnętrznej procedurze inwentaryzacyjnej terminów sporządzenia wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji dotyczących 2016 roku oraz brak udokumentowania dat sporządzenia wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i sprawozdań z przebiegu inwentaryzacji za lata 2017-2018.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.6.1 Zgodność uregulowań wewnętrznych dotyczących zasad (polityki) rachunkowości z przepisami *ustawy o rachunkowości*.

Na podstawie art. 10 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, OPI-PIB powinien posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte zasady rachunkowości, a w szczególności dotyczące:

- 1) określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych;
- 2) metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego;
- 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:

- a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
 - b) wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
 - c) opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.
- 4) systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje powyższą dokumentację.

Obowiązujące w OPI-PIB zasady rachunkowości zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 4/2012 z dnia 12 stycznia 2012 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości Dyrektor OPI – PIB wprowadził *Instrukcję w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązującą w OPI*. Aktualizacje ww. zasad były wprowadzane na podstawie następujących zarządzeń:

- Zarządzenie Nr 12 /2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości;
- Zarządzenie Nr 14 /2013 z dnia 15 lipca 2013 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości;
- Zarządzenie Nr 22/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości;
- Zarządzenie Nr 10/2014 z dnia z dnia 22 września 2014 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości;

- Zarządzenie Nr 9/2014 z dnia 22 września 2014 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wdrożenia instrukcji kasowej
- Zarządzenie Nr 10/2016 z dnia 6 lipca 2016 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości;
- Zarządzenie Nr 2/2018 z dnia 12 lutego 2018 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości.

Zasady rachunkowości obowiązujące w OPI-PIB w okresie kontrolowanym obejmowały:

1. Zasady ogólne: miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych, język, rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze, technika prowadzenia ksiąg rachunkowych.
2. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego: zasady wyceny aktywów i pasywów, wybór systemu rachunku zysków i strat, metoda sporządzania rachunku przepływów pieniężnych, zestawienie zmian w kapitale własnym, zasada istotności.
3. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych: Zakładowy Plan Kont, wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych, opis systemu przetwarzania danych (systemu informatycznego).
4. System ochrony danych w jednostce: ochrona dokumentów i ksiąg rachunkowych, okresy przechowywania zbiorów, udostępnianie danych i dokumentów.
5. Zakładowy Plan Kont ze szczegółowym opisem funkcjonowania poszczególnych kont syntetycznych, zasadami rozliczenia kosztów i tworzenia funduszy
6. Rachunkowość zarządcza i kontroling: rodzaje i typy centrów odpowiedzialności, procedura tworzenia planów finansowych jednostki, zasady tworzenia planu, instrukcja sporządzania cyklicznych raportów z wykonania planów finansowych.
7. Polityka bezpieczeństwa dla systemu finansowo-księgowego SYMFONIA, w którym prowadzone są księgi rachunkowe OPI-PIB: tworzenie kopii zapasowych, przetwarzanie danych osobowych, ochrona danych księgowych, dodawanie użytkowników i wprowadzanie podstawowych danych o użytkowniku, zarządzanie hasłami.
8. Proces zarządzania zmianą w zakresie działań korygujących i zapobiegawczych w systemie finansowo-księgowym.
9. Zasady rozliczania krajowych i zagranicznych podróży służbowych.
10. Procedura inwentaryzacyjna.

11. Procedury rozliczania dotacji celowych oraz innych form wsparcia finansowego udzielanych przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego lub inne instytucje.

(dowody: akta kontroli str. 3719-3805)

Obowiązujące w okresie kontrolowanym zasady rachunkowości spełniają wymagania ustalone w art. 10 ustawy o rachunkowości.

3.6.2 Prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 24 ustawy o rachunkowości.

Według art. 24 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco.

Na podstawie analizy zapisów w księgach rachunkowych OPI-PIB za lata 2016-2018 dla kont syntetycznych i analitycznych (łącznie próba 16 402 180,07 zł), stwierdzono, że księgi rachunkowe są prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i na bieżąco, w szczególności:

- zapisy dokonane w księgach odzwierciedlały stan rzeczywisty,
- wprowadzono do ksiąg prawidłowo wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowo,
- zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych,
- udokumentowanie zapisów pozwoliło na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
- zapisy uporządkowane były chronologicznie i systematycznie – chronologiczna numeracja poszczególnych typów dokumentów - według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających terminowe sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
- użytkowany przez OPI-PIB system finansowo-księgowy SYMFONIA posiada mechanizmy kontroli kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych;
- zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających, bez względu na stosowaną technikę, na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych;

- zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej były sporządzane na koniec każdego miesiąca i każdego roku obrotowego.

Stwierdzono przestrzeganie art. 24 ust. 2-5 *ustawy o rachunkowości*.

3.6.3 Przeprowadzanie inwentaryzacji, zgodnie z art. 26 i art. 27 *ustawy o rachunkowości*.

Na podstawie art. 26 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* Instytut był zobowiązany do przeprowadzenia inwentaryzacji na ostatni dzień każdego roku obrotowego w zakresie, terminach i częstotliwości ustalonych w art. 26 ust. 1 - 3 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy o rachunkowości* przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym i stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić oraz rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

W latach 2016-2018 podstawą do przeprowadzenia inwentaryzacji w OPI-PIB była procedura inwentaryzacyjna stanowiąca załącznik nr 6 do przyjętych przez jednostkę zasad rachunkowości. Zgodnie z zapisami ww. dokumentu nadzór ogólny nad prawidłowością przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji w OPI-PIB pełnił Zastępca Dyrektora ds. Budżetu i Finansów, który miał obowiązek wnioskować do Dyrektora, w terminie do 30 września roku, w którym inwentaryzacja miała się odbyć, o wydanie Zarządzenia w sprawie inwentaryzacji. Zarządzenie miało określić skład i obowiązki Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej, tj. przewodniczącego oraz członków w podziale na zespoły inwentarzowe. Celem inwentaryzacji było ustalenie rzeczywistego stanu składników aktywów i pasywów jednostki, w tym: ocena przydatności gospodarczej posiadanych przez jednostkę składników, ocena i rozliczenie osób odpowiedzialnych materialnie, ocena stanu zabezpieczenia rzeczowych składników aktywów, w tym głównie gotówki w kasie.

Podczas przeprowadzania inwentaryzacji wykorzystywane miały być następujące techniki: spis z natury, wycena, porównania wartości z danymi z ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic, uzyskanie od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości sald oraz wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic.

Przewodniczący Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej miał obowiązek przedłożyć do dnia 20 stycznia następnego roku wnioski w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych oraz sporządzić do dnia 5 lutego następnego roku sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji

obejmujące w szczególności informacje o trudnościach napotkanych podczas spisu oraz spostrzeżeń dotyczących funkcjonowania gospodarki magazynowej.

(dowody: akta kontroli str. 3743-3745)

W 2016 r. inwentaryzacja została przeprowadzona na podstawie *Zarządzenia nr 11/2016 Dyrektora OPI-PIB z dnia 19 września 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na koniec 2016 r.* Po przeprowadzonej inwentaryzacji zostały sporządzone *Wnioski w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji* – stan wszystkich składników i aktywów był zgodny z ewidencją księgową i nie było niedoborów ani nadwyżek. Ww. dokumenty zostały sporządzone w dniu 28 lutego 2017 r., czyli niezgodnie z przyjętą w jednostce procedurą inwentaryzacyjną, według której wnioski powinny być sporządzone do 20 stycznia, a sprawozdania do 5 lutego następnego roku po przeprowadzeniu inwentaryzacji.

(dowody: akta kontroli str. 3831-3841)

W 2017 r. inwentaryzacja została przeprowadzona na podstawie *Zarządzenia nr 6/2017 Dyrektora OPI-PIB z dnia 21 września 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na koniec 2017 roku.* Po przeprowadzonej inwentaryzacji zostały sporządzone *Wnioski w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji* – stan wszystkich składników i aktywów był zgodny z ewidencją księgową i nie było niedoborów ani nadwyżek. Na ww. dokumentach brak było daty ich sporządzenia, nie można stwierdzić, czy zostały sporządzone w terminie zgodnym z przyjętą w jednostce procedurą inwentaryzacyjną, czyli ww. *wnioski* do 20 stycznia, a *sprawozdania* do 5 lutego następnego roku po przeprowadzeniu inwentaryzacji.

(dowody: akta kontroli str. 3819-3822)

W 2018 r. inwentaryzacja została przeprowadzona na podstawie *Zarządzenia nr 11/2018 Dyrektora OPI-PIB z dnia 15 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów na koniec 2018 r.* Po przeprowadzonej inwentaryzacji zostały sporządzone *Wnioski w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i Sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji* – stan wszystkich składników i aktywów był zgodny z ewidencją księgową i nie było niedoborów ani nadwyżek. Na ww. dokumentach brak było daty ich sporządzenia, nie można stwierdzić, czy zostały sporządzone w terminie zgodnym z przyjętą w Instytucie procedurą inwentaryzacyjną, tj. ww. *wnioski* w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych powinny być sporządzone do 20 stycznia, a sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji do 5 lutego następnego roku po przeprowadzeniu inwentaryzacji.

Na podstawie ww. zarządzeń oraz sprawozdań z przebiegu inwentaryzacji stwierdzono, że w latach 2016-2018 inwentaryzację przeprowadzono w terminach określonych w art. 26 ust. 3 pkt 1 *ustawy o rachunkowości*.

(dowody: akta kontroli str.3806-3818)

Inwentaryzację przeprowadzono w zakresie i terminach określonych w art. 26 oraz udokumentowano zgodnie z art. 27 *ustawy o rachunkowości*. Przekroczono termin sporządzenia *Wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych* i *Sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji* według ustalonej wewnętrznie procedury inwentaryzacyjnej za 2016 rok oraz nie udokumentowano dat sporządzenia *Wniosków w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych* i *Sprawozdań z przebiegu inwentaryzacji* za lata 2017 - 2018.

3.7 Ustalenie planów finansowych OPI-PIB i ich realizacja.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 *ustawy o instytutach badawczych* plany finansowe na lata 2016-2018 oraz korekty ww. planów zostały ustalone przez Dyrektora Instytutu po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej OPI-PIB. Plany sporządzone na lata 2016-2018 obejmowały zakres zgodny z ustalonym w art. 18 ust. 11 *ustawy o instytutach badawczych*. OPI-PIB z należytą starannością monitorował proces realizacji planów finansowych. Na podstawie sprawozdań finansowych oraz badanych dokumentów źródłowych nie stwierdzono wydatków w wysokości przekraczającej ustalone dla danego typu wydatków kwoty w planie finansowym.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.7.1 Ustalenie planów finansowych OPI-PIB przez Dyrektora, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej (art. 18 ust. 12 *ustawy o instytutach badawczych*).

Zgodnie z art. 18 ust. 10 *ustawy o instytutach badawczych* roczny plan finansowy jest podstawą gospodarowania środkami przez OPI-PIB uzyskanymi w formie przychodów własnych oraz subwencji i dotacji z budżetu państwa oraz z innych źródeł.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 *ustawy o instytutach badawczych* roczny plan finansowy ustala dyrektor instytutu po zasięgnięciu opinii rady naukowej.

W latach 2016-2018 Dyrektor OPI-PIB sporządził następujące plany finansowe, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową:

- 1) Plan finansowy na 2016 r. – w marcu 2016 r. Uchwałą z dnia 11 kwietnia 2016 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała plan finansowy na 2016 r.,

- 2) Plan finansowy na 2016 r. – korekta – w grudniu 2016 r. - w protokole z przebiegu obrad posiedzenia Rady Naukowej OPI-PIB z dnia 20 marca 2017 r. znajduje się wpis o zapoznaniu się z korektą planu i akceptacji tej korekty,
- 3) Plan finansowy na 2017 r. – w marcu 2017 r. – Uchwałą z dnia 20 marca 2017 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała plan finansowy OPI-PIB na 2017 r.
- 4) Plan finansowy na 2017 r. – korekta – w czerwcu 2017 r. – Uchwałą z dnia 25 sierpnia 2017 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała korektę planu finansowego na 2017 r.,
- 5) Plan finansowy na 2017 r. – korekta – w grudniu 2017 r. – Uchwałą z dnia 17 grudnia 2017 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała korektę planu finansowego na 2017 r.,
- 6) Plan finansowy na 2018 r. – w marcu 2018 r. – Uchwałą z dnia 9 kwietnia 2018 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała plan finansowy na 2018 r.,
- 7) Plan finansowy na 2018 r. – korekta – w lipcu 2018 r. – Uchwałą z dnia 22 sierpnia 2018 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała korektę planu finansowego na 2018 r.

Plany finansowe na lata 2016-2018 oraz korekty planów ustalone przez Dyrektora Instytutu zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową OPI-PIB, zgodnie z art. 18 ust. 12 *ustawy o instytutach badawczych*.

(dowody: akta kontroli str. 1349-1354,3842-3909)

3.7.2 Uwzględnienie w planach finansowych elementów określonych w art. 18 ust. 11 ustawy o instytutach badawczych.

Zgodnie z art. 18 ust. 11 *ustawy o instytutach badawczych* roczny plan finansowy obejmuje:

- 1) przychody własne;
- 2) dotacje z budżetu państwa;
- 3) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i naliczane od nich składki,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) koszty majątkowe.

W celu sformalizowania procesu tworzenia i kontroli realizacji planów finansowych w OPI-PIB zostały wprowadzone: procedura tworzenia planów finansowych jednostki, zasady tworzenia planu, stanowiące pkt. 6.1.3 i 6.1.4 *Instrukcji w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązujących w OPI*²⁸. Plan finansowy OPI-PIB ustalany jest na podstawie:

²⁸ Zarządzenie Nr 4/2012 z dnia 12 stycznia 2012 roku wprowadzające instrukcję w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązujących w OPI.

- otrzymanych decyzji w sprawie zapewnienia finansowania na rok budżetowy
- zatwierdzonych Planów Działań POIG i POLiŚ,
- podpisanych umów gospodarczych;
- innych podpisanych umów;
- przepisów prawa i wskaźników gospodarczych;
- kosztów utrzymania infrastruktury poniesionych w roku poprzednim i powiększonych o oczekiwania inflacyjne.

Analiza przedstawionych do kontroli planów finansowych OP-PIB wykazała, że plany sporządzone na lata 2016-2018 obejmują zakres ustalony w art. 18 ust. 11 *ustawy o instytutach badawczych*.

3.7.3 Realizacja planów finansowych.

W OPI-PIB została wprowadzona instrukcja sporządzania cyklicznych raportów z wykonania planów finansowych, stanowiąca pkt. 6.1.5 *Instrukcji w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązujących w OPI²⁹*. Według ww. instrukcji raport z wykonania planu sporządzany jest najpóźniej do końca drugiego miesiąca po zakończeniu kwartału i jest opracowany w układzie planu finansowego na dany rok. Raport zawiera co najmniej następujące elementy:

1. Podsumowanie Centrów Odpowiedzialności w układzie:
 - kwoty kosztów i przychodów z planu kwartału którego raport dotyczy,
 - kwoty kosztów i przychodów wszystkich kwartałów bieżącego roku,
 - kwoty kosztów i przychodów kwartału z poprzedniego roku,
 - omówienie przekroczeń.
2. Podsumowanie źródeł finansowania (projektów) w układzie:
 - koszty bezpośrednie,
 - koszty z rozrzutu,
 - dotacje przypadające na koszty,
 - ilość godzin przepracowanych w ramach projektu,
 - koszt bezpośredni na godzinę pracy,
 - koszt całkowity godziny pracy w projekcie.

²⁹ Zarządzenie Nr 4/2012 z dnia 12 stycznia 2012 roku wprowadzającym instrukcję w sprawie przyjętych zasad rachunkowości obowiązujących w OPI-PIB.

3. Podsumowanie działalności Ośrodka w danym kwartale, w tym:
- kwestie i problemy finansowe nierozwiązane w danym kwartale,
 - struktura rodzajowa kosztów w przekrojach.

W trakcie kontroli zostały przedstawione przykładowe raporty (w formie arkuszy kalkulacyjnych) z kontroli rozliczenia planu finansowego. Analiza przedstawionych do kontroli raportów wykazała, że Instytut z należytą starannością monitoruje proces realizacji planów finansowych. Na podstawie sprawozdań finansowych oraz badanych dokumentów źródłowych nie stwierdzono wydatków w wysokości przekraczającej ustalone dla danego typu wydatków kwoty w planie finansowym.

(dowody: akta kontroli str. 3842-3848)

3.8 Utworzenie i zarządzanie funduszami Ośrodka.

Instytut utworzył fundusze zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 *ustawy o instytutach badawczych*. Stwierdzono, że fundusz rezerwowy został utworzony i jest zarządzany zgodnie z art. 19 ust. 3 *ustawy o instytutach badawczych*. W latach 2016-2018 niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy przechodziły na rok następny, zgodnie z art. 19 ust. 6 *ustawy o instytutach badawczych*.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.8.1 Prawidłowość utworzenia funduszy, o których mowa w art. 19 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o instytutach badawczych*.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 *ustawy o instytutach badawczych* Instytut tworzy fundusze:

- 1) statutowy, który stanowi równowartość majątku według stanu na dzień rozpoczęcia działalności;
- 2) rezerwowy, który tworzy się z nie mniej niż 8% zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, który tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych³⁰.

Na podstawie art. 19 ust. 2 *ustawy o instytutach badawczych* Instytut może tworzyć fundusze:

- 1) badań własnych, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;
- 2) stypendialny, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy;

³⁰Dz. U. z 2019 r., poz. 1352, ze zm.

- 3) wdrożeń, który tworzy się ze środków przekazanych instytutowi na podstawie umów przez przedsiębiorców wdrażających wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych tego instytutu, z tytułu osiągnięcia wymiernych efektów ekonomicznych wdrożenia;
- 4) nagród, który tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy.

Instytut utworzył prawidłowo następujące fundusze:

- fundusz statutowy,
- fundusz rezerwowy,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W latach 2016-2018 wartość funduszu statutowego nie uległa zmianie.

Fundusz rezerwowy jest corocznie zwiększany o 8% odpis z zysku netto za poprzedni rok obrotowy.

Zmiany funduszu rezerwowego w latach 2016-2018 (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018
1.	Stan na początek roku	84 927,81	113 964,44	116 238,15
2.	Zwiększenia – odpis 8% zysku netto za poprzedni rok obrotowy	29 036,63	2 273,71	13 686,80
3.	Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00
4.	Stan na koniec roku	113 964,44	116 238,15	129 924,95

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w OPI-PIB został utworzony na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych³¹. Zasady gospodarowania środkami ww. funduszu określał Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obowiązujący w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym, stanowiący Załącznik do *Zarządzenia Nr 2/2016 Dyrektora OPI-PIB z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego* oraz Aneks Nr 1 do ww. Regulaminu, stanowiący Załącznik do *Zarządzenia Nr 3/2017 z dnia 17 marca 2017 r. Dyrektora Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego w sprawie zmian do Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych*. Ww. regulaminy zostały uzgodnione z Zakładową Organizacją Związkową³².

³¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 111, z późn. zm.

³² Regulaminy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zostały podpisane przez przedstawicieli Komisji Zakładowej nr 3104 NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze.

Zmiany zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w latach 2016-2018 (w zł) przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018
1.	Stan na początek roku	294 633,03	341 672,48	272 185,00
2.	Zwiększenia	233 698,63	259 177,84	313 370,76
a)	Nałiczenie funduszu za dany rok	229 725,24	255 114,51	309 852,48
b)	Odsetki na rachunku bankowym	2 506,00	2 389,91	776,48
c)	Odsetki od pożyczek udzielonych pracownikom	1 467,39	1 673,42	2 741,80
3.	Zmniejszenia	186 659,18	328 665,32	276 636,07
a)	Zapomogi	22 300,00	9 000,00	11 400,00
b)	Zwrot wydatków na wydarzenia kulturalne	14 593,41	73 968,06	21 161,92
c)	Pakiety sportowe	9 807,98	14 639,58	21 832,96
d)	Świadczenia świąteczne pieniężne i rzeczowe	73 639,19	136 453,38	105 781,64
e)	Dofinansowanie wypoczynku	62 153,60	94 604,30	109 755,05
f)	Inne świadczenia	4 165,00	0,00	6 704,50
4.	Stan na koniec roku	341 672,48	272 185,00	308 919,69

(dowody: akta kontroli str. 3698, 3996, 4064, 4195-4230)

Z funduszy, których utworzenie nie było obligatoryjne utworzono fundusz badań własnych, który został wykazany w sprawozdaniu finansowym w pasywach bilansu, w poz. A. Kapitał (Fundusz) własny, jako kapitał (fundusz) zapasowy³³.

Według kontrolujących, fundusz badań własnych nie ma charakteru funduszu zapasowego, ale powinien być utworzony jako jeden z funduszy specjalnych w celu finansowania badań własnych, zgodnie z przyjętymi wewnętrznymi zasadami w Instytucie.

Zmiany funduszu badań własnych w latach 2016-2018 (w zł) przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	2016	2017	2018
1.	Stan na początek roku	83 268,28	417 189,53	443 337,20
2.	Zwiększenia – odpis z zysku netto za poprzedni rok obrotowy	333 921,25	26 147,67	157 398,22
3.	Zmniejszenia	0,00	0,00	0,00
4.	Stan na koniec roku	417 189,53	443 337,20	600 735,42

³³Fundusz zapasowy jest tworzony przez spółki akcyjne, zgodnie z art. 396 Kodeksu spółek handlowych na poczet pokrycia straty finansowej i przekazuje się do niego co najmniej 8% zysku netto za dany rok obrotowy, aż kapitał ten nie osiągnie wartości co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. Fundusz ten pełni funkcję taką, jak w instytutach badawczych fundusz rezerwowi.

Instytut utworzył fundusze zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 *ustawy o instytucjach badawczych*. Niezależnie od powyższego kontrolujący wskazują, że fundusz badań własnych powinien zostać utworzony jako fundusz specjalny, w celu finansowania badań własnych jednostki. W związku z powyższym powinien być wykazywany w pasywach bilansu w pozycji zobowiązań B.III.4, a nie jako kapitał własny w pozycji A.IV pasywów bilansu.

3.8.2 Zarządzanie utworzonymi funduszami, zgodnie z zasadami określonymi w art. 19 ust. 3 ustawy o instytucjach badawczych.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 *ustawy o instytucjach badawczych* fundusze instytutu badawczego zmniejsza się lub zwiększa na następujących zasadach:

- 1) fundusz rezerwowy służy na pokrycie strat instytutu; w przypadku gdy strata netto będzie wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostała część straty zostanie pokryta z funduszu statutowego; w przypadku gdy fundusz rezerwowy osiągnie wartość 1/5 funduszu statutowego, instytut może nie dokonywać odpisu z zysku;
- 2) wypłata z funduszu nagród następuje w następnym roku, po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego instytutu; warunki wypłat ze środków funduszu określa zakładowy układ zbiorowy pracy lub regulamin wynagradzania;
- 3) środki funduszu wdrożeniowego przeznacza się na wypłatę nagród za osiągnięcie efektów wdrożenia; warunki wypłat ze środków funduszu określa zakładowy układ zbiorowy pracy lub regulamin ustalony przez instytut.

Z wyżej wymienionych w Instytucie utworzono fundusz rezerwowy, który w latach 2016-2018 systematycznie zwiększano o 8% odpisu z zysku netto za poprzedni rok obrotowy, tj. zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 *ustawy o instytucjach badawczych* (jak przedstawiono w tabeli w pkt 3.8.1 niniejszego dokumentu). W wyniku analizy rachunku zysku i strat oraz wysokości funduszu statutowego stwierdzono, że w latach 2016-2018, nie zachodziły okoliczności określone w art. 19 ust. 3 pkt 1³⁴.

Stwierdza się, że fundusz rezerwowy został utworzony i jest zarządzany zgodnie z art. 19 ust. 3 *ustawy o instytucjach badawczych*.

Zgodnie z art. 19 ust. 5 *ustawy o instytucjach badawczych* Dyrektor Instytutu przedstawiał Ministrowi wnioski dotyczące podziału zysku, po zaopiniowaniu przez radę naukową. Minister

³⁴ Fundusz rezerwowy służy na pokrycie strat instytutu; w przypadku gdy strata netto będzie wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostała część straty zostanie pokryta z funduszu statutowego.

wydawał decyzje w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych oraz podziału zysku, za lata 2016-2018.

(dowody: akta kontroli str. 4007a-4007h)

3.8.3 Przekazanie środków funduszy niewykorzystanych w danym roku kalendarzowym na rok następny, zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o instytutach badawczych.

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o instytutach badawczych niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy instytutu przechodzą na rok następny. W latach 2016-2018 niewykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy przechodziły na rok następny, jak przedstawiono w tabelach w pkt 3.8.1 niniejszego dokumentu.

3.9 Sporządzanie sprawozdań finansowych.

Sprawozdania finansowe OPI-PIB za lata 2016-2018 zostały: sporządzone zgodnie z wymogami art. 45 ustawy o rachunkowości, w terminach, o których mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zaopiniowane przez Radę Naukową OPI-PIB zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 10 ustawy o instytutach badawczych. Stwierdza się, że dane wykazane w sprawozdaniach finansowych za lata 2016-2018 są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej. Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.9.1 Sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 45 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej z lat 2016-2018 oraz skontrolowanych dokumentów źródłowych stwierdzono, że:

- 1) sprawozdania finansowe za lata 2016-2018 zostały sporządzone według stanu na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, tzn. na dzień 31 grudnia, zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 2) sprawozdanie finansowe za 2018 r. sporządzono w postaci elektronicznej oraz opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zgodnie z art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości (obowiązującym dla rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych za 2018 r.)
- 3) sprawozdania finansowe za lata 2016-2018 składały się, zgodnie z zapisami art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej,

obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,

- 4) sprawozdania finansowe w latach 2016-2018 podlegały corocznemu badaniu, na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 4 *ustawy o rachunkowości*.

3.9.2 Sporządzenie sprawozdań finansowych w terminie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy.

Analiza sprawozdań finansowych OPI-PIB za lata 2016-2018 wykazała, że:

- 1) Sprawozdanie finansowe za 2016 r. zostało sporządzone w dniu 31 marca 2017 r.,
- 2) Sprawozdanie finansowe za 2017 r. zostało sporządzone w dniu 29 marca 2018 r.,
- 3) Sprawozdanie finansowe za 2018 r. zostało sporządzone w dniu 29 marca 2019 r.

Stwierdza się, że sprawozdania finansowe Instytutu za lata 2016-2018 zostały sporządzone do dnia 31 marca roku następnego, tj. w terminach nieprzekraczających 3 miesięcy od dnia bilansowego (31 grudnia roku objętego sprawozdaniem), zgodnie z art. 52 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*.

(dowody: akta kontroli str. 3943-4144)

3.9.3. Opiniowanie sprawozdań finansowych przez Radę Naukową na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 10 ustawy o instytutach badawczych.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 10 *ustawy o instytutach badawczych* do zadań rady naukowej należy opiniowanie rocznych sprawozdań finansowych.

Analiza przedstawionych do kontroli uchwał Rady Naukowej OPI-PIB wykazała, że:

- 1) Uchwałą z dnia 18 maja 2017 roku Rada Naukowa OPI-PIB zaopiniowała pozytywnie sprawozdanie finansowe za 2016 r.
- 2) Uchwałą z dnia 24 maja 2018 roku Rada Naukowa OPI-PIB zaopiniowała pozytywnie sprawozdanie finansowe za 2017 r.

- 3) Uchwałą z dnia 28 maja 2019 roku Rada Naukowa OPI-PIB zaopiniowała pozytywnie sprawozdanie finansowe za 2018 r.

Sprawozdania finansowe OPI-PIB za lata 2016-2018 zostały zaopiniowane przez Radę Naukową OPI-PIB zgodnie art. 29 ust. 2 pkt 10 *ustawy o instytutach badawczych*.

(dowody: akta kontroli str. 1355-1357, 3920-4144)

3.9.4. Zgodność danych przedstawionych w sprawozdaniach finansowych z prowadzoną dokumentacją księgową.

W celu kontroli zgodności danych przedstawionych w sprawozdaniach finansowych z prowadzoną dokumentacją księgową dokonano analizy i porównania wydruków obrotów kont syntetycznych i analitycznych z ewidencji księgowej OPI-PIB za lata 2016-2018 z danymi wynikającymi ze sprawozdań finansowych.

Sprawozdania finansowe OPI-PIB za lata 2016-2018 podlegały badaniu przez biegłych rewidentów. Z opinii biegłych wynika, że sprawozdania finansowe przedstawiają rzetelny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Instytutu oraz jej wyniku finansowego, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami *ustawy o rachunkowości* oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości. Zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz są zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa i Statutem OPI-PIB.

Stwierdza się, że dane wykazane w sprawozdaniach finansowych za lata 2016-2018 są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

(dowody: akta kontroli str. 3910-3919)

3.10 Prawidłowość wydatkowania i rozliczenia środków publicznych, przekazanych przez MNiSW.

Kontrolą objęto:

- 1) prawidłowość wydatkowania i rozliczenia środków dotacji celowej, przyznanej decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6773/II-LAN/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w wysokości **150 000,00 zł** na finansowanie w 2017 r. kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: „*Platforma badawcza przeznaczona do badań nad dużymi zbiorami danych tekstowych i internetowych*”- wybór z wniosku oraz decyzją zmieniającą Nr 6773/II-LAN/2017.1 z dnia 30 czerwca 2017 r. w części dotyczącej

wysokości przyznanej dotacji celowej w ten sposób, że przyznane środki finansowe zostały zwiększone o **2 693 000,00 zł**.

- 2) prawidłowość wydatkowania i rozliczenia środków dotacji celowej w kwocie **18 849 337,60 zł**, przyznanych na podstawie Umowy Nr 1/OPI-PIB/DC/2017 z 21 marca 2017 r. przeznaczonej na realizację zadań zleconych przez Ministra związanych z rozbudową, utrzymaniem, modernizacją i administrowaniem bazami danych o nauce i szkolnictwie wyższym oraz monitorowaniem losów absolwentów uczelni.

3.10.1 Wydatkowanie i rozliczenie dotacji celowej, przyznanej decyzjami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr: 6773/II-LAN/2017 i 6773/II-LAN/2017.1. ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z zakresem ustalonym w decyzjach nr 6773/II-LAN/2017 i 6773/II-LAN/2017.1. środki dotacji celowej wydatkowano na finansowanie w 2017 r. kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: *„Platforma badawcza przeznaczona do badań nad dużymi zbiorami danych tekstowych i internetowych”- wybór z wniosku.*

Za uchybienie uznaje się brak na dokumentach OT (przyjęcie do użytkowania środka trwałego) i WT (zmiana wartości środka trwałego) określenia miejsca użytkowania oraz podpisów osób odpowiedzialnych za dany składnik majątkowy oraz przyjmujących i/lub zatwierdzających dany dokument, co było niezgodne z przyjętymi w Instytucie zasadami rachunkowości.

Na podstawie wniosku z dnia 19 października 2016 r., decyzją Nr 6773/II-LAN/2017 z dnia 19 maja 2017 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał OPI – PIB dotację celową w wysokości **150 000,00 zł** na finansowanie w 2017 r. kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej nauki stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą, pn.: *„Platforma badawcza przeznaczona do badań nad dużymi zbiorami danych tekstowych i internetowych”- wybór z wniosku.*

Warunkiem przekazania przyznanych środków finansowych, zgodnie z § 13 i § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 października 2015 r., w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych³⁵, (dalej rozporządzenie), było złożenie harmonogramu płatności wynikającego z terminów płatności oraz kwot określonych w umowie zawartej przez wnioskodawcę z wykonawcą.

³⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 1693.

Dyrektor OPI-PIB w dniu 9 czerwca 2017 r. złożył do Ministra *Wniosek o zmianę decyzji ostatecznej poprzez przyznanie na rzecz OPI-PIB kwoty dotacji celowej w wysokości 3 500 000,00 zł*. Z uzasadnienia Dyrektora wynikało, że kwota 150 000,00 zł nie zapewniała realizacji inwestycji w zakresie niezbędnym dla utrzymywania systemów informatycznych i baz OPI, prowadzenia badań statutowych, badań dla MNiSW oraz przygotowywania analiz w oparciu o te dane.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Decyzją Nr 6773/II-LAN/2017.1 z dnia 30 czerwca 2017 r. zmienił Decyzję Nr 6773/II-LAN 2017 w części dotyczącej wysokości przyznanej dotacji celowej i zwiększył przyznane środki finansowe do kwoty **2 843 000,00 zł**.

(dowody: akta kontroli str. 1-42)

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego w dniu 17 listopada 2017 r. została zawarta Umowa nr 67/2017 pomiędzy Zamawiającym - OPI-PIB a Wykonawcą - firmą . na dostawę i sprzedaż:

- sprzętu wraz z instalacją, uruchomieniem i konfiguracją,
- oprogramowania,

w zakresie szczegółowo określonym w postanowieniach ww. Umowy, opisie przedmiotu zamówienia oraz Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy zgodnie ze złożoną ofertą w terminie do 8 tygodni od dnia zawarcia umowy, ale nie później niż do dnia 15 grudnia 2017 r.

Za należyte wykonanie przedmiotu umowy wskazanego w postanowieniach Umowy, w tym w szczególności w § 1 oraz w § 14 ww. Umowy Wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie w kwocie 3 175 575,87 zł brutto, w tym:

- wynagrodzenie za sprzęt (wraz z jego montażem, instalacją i konfiguracją) określony w § 1 ust. 2 lit. a umowy - w kwocie 2 820 482,25 zł brutto,
- wynagrodzenie za oprogramowanie określone w § 1 ust. 2 lit. b umowy - w kwocie 152 120,25 zł brutto,
- wynagrodzenie za prawo opcji określone w § 14 umowy - w kwocie 202 973,37 zł brutto.

Podstawą wypłaty wynagrodzenia był podpisany przez Zamawiającego bez wad Protokół Odbioru Końcowego oraz prawidłowo wystawiona faktura VAT.

Pismem sygn. ADM-AK-050-11.4/2017 z dnia 23 listopada 2017 r. Zastępca Dyrektora OPI-PIB zwrócił się do MNiSW o przekazanie kwoty 2 843 000,00 zł zgodnie z treścią decyzji Nr 6773/II-LAN/2017.1 z 30 czerwca 2017 r. na rachunek bankowy Instytutu.

Środki dotacji celowej w ww. kwocie zostały przekazane w dniu 13 grudnia 2017 r. na wydzielony dla dotacji rachunek bankowy Instytutu.

W dniu 14 grudnia 2017 r. został sporządzony i podpisany Protokół Przekazania Przedmiotu Umowy Nr 67/2017.

(dowody: akta kontroli str.4232-4245, 4274-4276, 4301a)

Protokół Odbioru Końcowego przedmiotu zamówienia pn.: *Dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania* realizowanego na podstawie Umowy nr 67/2017 z dnia 17 listopada 2017 r. został sporządzony w dniu 15 grudnia 2017 r. Zamawiający dokonał odbioru końcowego przedmiotu zamówienia bez zastrzeżeń i zobowiązał Wykonawcę do wystawienia faktur VAT zgodnie z § 5 ust. 3 Umowy nr 67/2017.

W dniu 29 grudnia 2017 r. dokonano zapłaty z wydzielonego rachunku bankowego dla dotacji za faktury firmy w wysokości 2 843 000,00 zł, w tym:

- 2 456 829,06 zł za fakturę nr FCK/108/12/2017,
- 339 318,87 zł za fakturę nr FCK/109/12/2017,
- 46 852,07 zł za fakturę nr FCK/110/12/2017.

Pozostałej płatności za fakturę nr FCK/110/12/2017 w wysokości 129 602,50 zł dokonano w dniu 29 grudnia 2017 r. z rachunku bieżącego Instytutu.

(dowody akta kontroli str. 93-94, 4267-4277)

Skontrolowano 100% dokumentów źródłowych – faktur dotyczących wydatków, w łącznej wysokości **2 972 602,50 zł**.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie wydatków inwestycyjnych dofinansowanych ze środków dotacji celowej, sporządzone na podstawie analizy opisu dokumentów źródłowych tj.: faktur, wyciągów bankowych dokumentujących zapłaty, dokumentów przyjęcia składników majątkowych na stan środków trwałych Instytutu.

Lp.	Nr i data wystawienia dokumentu	Nazwa towaru	Ilość (szt.)	Cena netto (w zł)	Kwota VAT (23%) (w zł)	Wartość brutto (w zł)	Data zapłaty	Finansowanie ze środków dotacji (w zł)	Finansowanie ze środków własnych (w zł)	Dokumenty przyjęcia składników majątku na stan majątku trwałego
1.	FCK/10 8/12/20 17 z dnia 21.12.20 17 r.	Wyszczególnienie:			459 407,06	2 456 829,06	29.12.2017	2 456 829,06	0,00	
1.1.		Serwer obliczeniowy	3	208 071,00	143 568,99	767 781,99				OT 38/2017
1.2.		Serwer RACK typ I	2	39 982,00	18 391,72	98 355,72				OT 39/2017, OT 40/2017
1.3.		Macierz dyskowa	2	38 850,00	17 871,00	95 571,00				OT 43/2017, OT 44/2017
1.4.		Load balancer	2	477 945,00	219 854,70	1 175 744,70				OT 41/2017, OT 42/2017
1.5.		Biblioteka taśmowa	1	97 765,00	22 485,95	120 250,95				OT 38/2017
1.6.		Szafa serwerowa	1	11 200,00	2 576,00	13 776,00				OT 38/2017
1.7.		Przełącznik sieciowy typ I	2	8 491,00	3 905,86	20 887,86				OT 50/2017, OT 51/2017
1.8.		Przełącznik sieciowy typ II	2	20 305,00	9 340,30	49 950,30				OT 38/2017
1.9.		Serwer RACK typ II	1	23 069,00	5 305,87	28 374,87				OT 38/2017
1.10.		Oprogramowanie do backup i replikacji maszyn wirtualnych	1	70 029,00	16 106,67	86 135,67				OT 38/2017
2.	FCK/10 9/12/20 17 z dnia 21.12.20 17 r.	Router	1	275 869,00	63 449,87	339 318,87	29.12.2017	339 318,87	0,00	OT 37/2017
3.	FCK/11 0/12/20 17 z dnia 21.12.20 17 r.	Wyszczególnienie:			32 995,57	176 454,57	29.12.2017	46 852,07	129 602,50	
3.1.		Zasilacz UPS	1	48 274,00	11 103,02	59 377,02				OT 38/2017
3.2.		KVM	1	26 190,00	6 023,70	32 213,70				OT 38/2017

Lp.	Nr i data wystawienia dokumentu	Nazwa towaru	Ilość (szt.)	Cena netto (w zł)	Kwota VAT (23%) (w zł)	Wartość brutto (w zł)	Data zapłaty	Finansowanie ze środków dotacji (w zł)	Finansowanie ze środków własnych (w zł)	Dokumenty przyjęcia składników majątku na stan majątku trwałego
3.3.		Rozbudowa istniejącej macierzy o 25 TB	1	15 349,00	3 530,27	18 879,27				WT 3/2017
3.4.		Oprogramowanie serwera pocztowego	1	14 050,00	3 231,50	17 281,50				OT 45/2017
3.5.		Licencje dostępowe do serwera pocztowego	1	30 410,00	6 994,30	37 404,30				OT 46/2017
3.6.		Oprogramowanie system operacyjny	3	3 062,00	2 112,78	11 298,78				OT 47/2017, OT 48/2017, OT 49/2017
4.	RAZEM				555 852,50	2 972 602,50		2 843 000,00	129 602,50	

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że w 2017 r. nakłady inwestycyjne na rozbudowę infrastruktury informatycznej dofinansowane ze środków dotacji celowej ogółem wyniosły 2 972 602,50 zł, w tym 2 843 000,00 zł ze środków dotacji celowej i 129 602,50 zł ze środków własnych Instytutu.

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia* wnioskodawca w terminie 60 dni po zakończeniu realizacji inwestycji na rozbudowę infrastruktury informatycznej nauki w zakresie dużej lub strategicznej infrastruktury badawczej składa raport końcowy z wykorzystania środków finansowych na naukę zawierający szczegółowe informacje określone w załączniku nr 7 do *rozporządzenia*. Na podstawie § 16 ust. 2 pkt 1 do raportu końcowego dołącza się poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów potwierdzających przyjęcie inwestycji na stan majątku trwałego.

W dniu 28 lutego 2018 r. tj. w wymaganym terminie Instytut złożył raport końcowy, w wersji papirowej, zgodnej ze wzorem zamieszczonym w załączniku nr 7 do *rozporządzenia*. Kwoty wykorzystanych: dotacji celowej oraz środków własnych Instytutu przedstawione w raporcie są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Do raportu końcowego dołączono poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów OT i WT potwierdzających przyjęcie inwestycji na stan majątku trwałego.

(dowody: akta kontroli str. 42a-63)

Przeprowadzona kontrola dokumentów źródłowych wykazała, że faktury spełniają warunki formalne dokumentu księgowego, zgodnie z art. 21 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*. Na wszystkich dowodach księgowych były zapisy świadczące o kontroli pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i prawidłowym zatwierdzeniu do zapłaty oraz o dacie i sposobie zapłaty. Dokumenty były podpisane przez Głównego księgowego i zatwierdzone przez Dyrektora OPI-PIB.

Kontrola dokumentów OT i WT wykazała brak na dokumentach określenia miejsca użytkowania oraz podpisów osób odpowiedzialnych za dany składnik majątkowy oraz przyjmujących i/lub zatwierdzających dany dokument.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, dowód księgowy powinien zawierać co najmniej:

- określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego,
- określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej,
- opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe, określoną także w jednostkach naturalnych,
- datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą – także datę sporządzenia dowodu,
- podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów,
- stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Do kontroli przekazano dodatkowe dokumenty tj. Karty Środka Trwałego (dalej: KS) oraz *Kartę przekazania sprzętu służbowego*. Powyższe dokumenty wskazują na miejsce użytkowania składników majątkowych, *osobę przyjmującą* i *osobę wydającą*. W dniu 29 grudnia 2017 r. *Karta przekazania sprzętu służbowego* została podpisana przez ww. osoby.

(dowody: akta kontroli str. 4302-4339)

W załączniku nr 1 do *Zarządzenia Nr 10/2014 z dnia 22 września 2014 r. Dyrektora OPI-PIB w sprawie wprowadzenia zmian do Polityki rachunkowości* zostały opisane procedury i schematy postępowania przy ustalaniu metody i stawki amortyzacji dla nowo nabytych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Zgodnie z *Procedurą i schematem postępowania przy ustalaniu metody i stawki amortyzacji dla nowo nabytych środków trwałych*:

„6.1 Dział Infrastruktury i Administracji sporządza dokument OT (Odbiór Techniczny), nadaje mu numer zgodny z klasyfikacją rodzajową środków trwałych oraz wskazuje miejsce użytkowania”.

Zgodnie z *Procedurą i schematem postępowania przy ustalaniu metody i stawki amortyzacji dla nowo nabytych wartości niematerialnych i prawnych*:

„6. Zakupiony składnik aktywów jest kwalifikowany jako wartość niematerialna i prawna. Dział Infrastruktury i administracji sporządza dokument OT (Odbiór Techniczny), nadaje numer inwentarzowy oraz wskazuje miejsce użytkowania”.

(dowody: akta kontroli str. 3776-3782)

Stwierdza się, że dokumenty tj. KS – *Karta Środka Trwałego* oraz *Karta przekazania sprzętu służbowego*, stanowią uzupełnienie danych brakujących na dokumentach OT.

Brak na dokumentach OT i WT określenia miejsca użytkowania oraz podpisów osób odpowiedzialnych za dany składnik majątkowy oraz przyjmujących i/lub zatwierdzających dany dokument, w sytuacji sporządzenia w Instytucie dokumentacji uzupełniającej, jak również zważywszy na fakt, że polityka rachunkowości OPI-PIB nie określała sposobu wskazania miejsca użytkowania i użytkownika środka trwałego – powoduje, że wykazane wyżej odstępstwa od wymaganych przepisem art. 21 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* elementów dowodu księgowego - zostały uznane za uchybienie.

3.10.2 Wydatkowanie i rozliczenie dotacji celowej, przyznanej na podstawie Umowy Nr 1/OPI-PIB/DC/2017 zawartej w dniu 21 marca 2017 r. ocenia się pozytywnie.

Natomiast za uchybienie, nie powodujące negatywnych finansowych skutków, uznaje się prowadzenie ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji celowej bez podziału na zadania ujęte w harmonogramie, stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy.

Na podstawie art. 22 pkt 2 *ustawy o instytucjach badawczych*, art. 34a ust. 2 *ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz art. 4c ust. 5 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki*³⁶, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego pismem sygn. DN.ZN.178.1.2016.MLN z dnia 7 stycznia 2016 r. zlecił OPI-PIB, do wykonywania w sposób ciągły, zadania związane z rozbudową, utrzymaniem, modernizacją

³⁶Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z późn. zm.

i administrowaniem bazami danych, (modułów) o nauce i szkolnictwie wyższym oraz monitorowaniem losów absolwentów uczelni. Szczegółowy zakres zleconych zadań, wysokość dotacji celowej przyznanej OPI-PIB w związku z ich realizacją oraz warunki wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej miały być określone corocznie w umowach zawieranych pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego a OPI-PIB.

Na podstawie ww. pisma w dniu 21 marca 2017 r. została zawarta Umowa Nr 1/OPI PIB/DC/2017 pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego a OPI-PIB w sprawie udzielenia OPI-PIB dotacji celowej na realizację zadań zleconych w 2017 r. oraz określenia warunków jej wykorzystania i rozliczenia. Kopia pisma sygn. DN.ZN.178.1.2016.MLN z dnia 7 stycznia 2016 r. stanowiła załącznik nr 1 do Umowy. Szczegółowy wykaz zadań wraz z planowanym kosztem ich realizacji, został określony w załączniku nr 2 do Umowy. Kwota dotacji celowej przyznanej na 2017 r. została ustalona w wysokości 19 439 337,60 zł.

Podstawowe ustalenia Umowy obejmowały:

- 1) § 3 ust. 2 – *Dotacja celowa będzie przekazywana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w transzach na rachunek bankowy OPI-PIB nr wyodrębniony i przeznaczony wyłącznie do gromadzenia, wydatkowania i rozliczania dotacji celowej otrzymanej z Ministerstwa na finansowanie zadań wynikających z umowy.*
- 2) § 3 ust. 4 - *OPI-PIB zobowiązany jest do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymywanych z dotacji celowej i wydatkowanych na podstawie niniejszej umowy w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz w podziale na zadania ujęte w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy.*
- 3) § 3 ust. 5 - *OPI-PIB jest zobowiązany do opisywania dokumentów stanowiących podstawę wydatkowania dotacji następującą treścią „płatne z dotacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie umowy nr.... z dnia.... w kwocie...”.*
- 4) § 4 ust. 1 – *Dotacja celowa zostanie wykorzystana do dnia 31 grudnia 2017 r.*
- 5) § 4 ust. 2 - *OPI-PIB jest zobowiązany wykorzystać środki finansowe otrzymane na podstawie Umowy poprzez realizację wszystkich płatności, w tym podatków i należności od wynagrodzeń, w powyższym terminie.*
- 6) § 4 ust. 3 - *W przypadku zakończenia realizacji zadań, określonych w załączniku nr 2 do Umowy przed dniem 31 grudnia 2017 r., OPI-PIB zwróci niewykorzystaną część dotacji*

*przeznaczonej na to zadanie, na rachunek MNiSW nr
w terminie 15 dni od daty zakończenia realizacji zadania.*

- 7) § 4 ust. 4 - *Niewykorzystana do dnia 31 grudnia 2017 r. część dotacji celowej powinna zostać zwrócona na powyższy rachunek, do dnia 14 stycznia 2018 roku.*
- 8) § 4 ust. 5 - *Odsetki bankowe od przekazanej dotacji (w przypadku ich uzyskania), zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym OPI-PIB, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy MNiSW nr terminie do dnia 14 stycznia 2018 r.*
- 9) § 5 ust. 1 – *OPI-PIB przedłoży Ministrowi rozliczenie dotacji celowej w terminie do dnia 31 stycznia 2018 r.*
- 10) § 5 ust. 6 – *Dotacja celowa wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na rachunek Ministerstwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia wykorzystania dotacji celowej niezgodnie z przeznaczeniem lub jej pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości.*

W dniu 14 grudnia 2017 r. został zawarty Aneks nr 1/2017 do Umowy Nr 1/OPI-PIB/DC/2017, zgodnie z którym wprowadzono następujące zmiany:

- zmniejszono do wysokości 18 849 337,60 zł kwotę dotacji celowej przyznanej na rok budżetowy 2017,
- w związku ze zmianą wysokości dotacji został zmieniony załącznik nr 2 do Umowy. Pozostałe postanowienia Umowy pozostały bez zmian.

Instytut otrzymał w 2017 r. kwotę dotacji w wysokości 18 849 337,60 zł w następujących transzach:

- 7 500 000,00 zł w dniu 21 marca 2017 r.,
- 3 000 000,00 zł w dniu 6 lipca 2017 r.,
- 1 500 000,00 zł w dniu 7 lipca 2017 r.,
- 4 000 000,00 zł w dniu 18 października 2017 r.,
- 2 849 337,60 zł w dniu 5 grudnia 2017 r.

(dowody: akta kontroli str. 95-214)

Ustalenia z kontroli dokumentacji księgowej

Zgodnie z § 3 ust. 2 Umowy w Instytucie prowadzono wyodrębniony rachunek bankowy nr _____ przeznaczony do gromadzenia, wydatkowania i rozliczania dotacji celowej otrzymanej na finansowanie zadań wynikających z umowy.

Z analizy wyciągów bankowych z ww. rachunku wynika, że w 2017 r.:

- pierwsza transza dotacji na wyodrębniony rachunek bankowy wpłynęła w dniu 21 marca 2017 r. w wysokości 7 500 000,00 zł,
- na ww. rachunek wpłynęły transze w łącznej kwocie 18 849 337,60 zł,
- dokonano przelewów w kwocie 14 834 258,45 zł z wyodrębnionego rachunku bankowego na rachunki bieżące OPI o nr _____, tytułem poniesionych z tych kont wydatków.

Szczegółowe zestawienie operacji na wyodrębnionym rachunku bankowym zawiera poniższa tabela.

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
1	Saldo początkowe z 2016 roku	2017-01-01	87 099,78	
1	Zwrot odsetek za 2016 r. na rachunek MNiSW	2017-01-13		1,41
2	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-01-18		87 098,37
3	Zasilenie rachunku z rachunku bieżącego OPI 71	2017-01-26	153 000,00	
3	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/01/2017 dla firmy	2017-01-26		152 797,70
4	Opłata za przelew	2017-01-31	0,00	1,20
5	Zwrot niewykorzystanych środków na rachunek bieżący OPI	2017-02-10	0,00	201,10
7	Zasilenie rachunku z rachunku bieżącego OPI 71	2017-03-03	152 797,70	
7	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/02/2017 dla firmy			152 797,70
8	Transza dotacji z MNiSW	2017-03-21	7 500 000,00	
9	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-03-22		305 797,70
9	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-03-22		1 912 579,76
9	Zapłata za fakturę 05873/2017 dla firmy	2017-03-22		186,62
9	Zapłata za fakturę 19/03/2017 dla firmy	2017-03-22		1 300,00
9	Zapłata za fakturę 0033/02/2017 dla firmy	2017-03-22		24 952,49
9	Częściowa zapłata za fakturę FVS/040/LICE/17/5566	2017-03-22		59 070,33
10	Zapłata za fakturę 19/02/2017 dla f.	2017-03-23		3 450,00

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
10	Zapłata za Deep	2017-03-23		3 277,09
11	Opłata za przelew zagraniczny	2017-03-24		10,00
12	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/03/2017 dla firmy	2017-03-28		47 989,73
12	Zapłata za fakturę FVS/17/03/2062 dla firmy o.o.	2017-03-28		7 810,50
13	Zapłata za fakturę 0008/03/2017 dla firmy	2017-03-29		118 080,00
14	Opłata za przelew	2017-03-31		2,10
14	Refundacja na rachunek bieżący OP	2017-03-31		300 000,00
14	Zapłata za faktury 41169/2017/01, 60085/POL/2017, FI/50821/2017, 41173/2017/01, FI/50824/2017 dla firmy	2017-03-31		2 977,22
14	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-03-31	0,16	
15	Refundacja na rachunek bieżący OPI 6	2017-04-05		1 312,69
16	Refundacja na rachunek bieżący OI	2017-04-11		1 010 824,63
17	Rozliczenie delegacji - Słowacja -	2017-04-12		742,57
17	Rozliczenie delegacji - Słowacja -	2017-04-12		2 862,47
18	Rozliczenie delegacji - BARI/16/2017	2017-04-19	185,51	
19	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-04-26		15,00
20	Zapłata za fakturę 0039/03/2017 dla firmy	2017-04-28		24 952,49
20	Opłata za przelew	2017-04-28		0,90
21	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-04-30	0,33	
22	Zapłata za fakturę 218/17/P/1 dla firmy	2017-05-08		170,00
23	Zapłata za fakturę 218/17/p/1 dla firmy	2017-05-16		458,99
23	Zapłata za fakturę 10208/2017 dla firmy	2017-05-16		94,28
24	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-05-19		1 196 251,79
25	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/05/2017 dla firmy	2017-05-25		151 877,00
26	Zapłata za fakturę 0182/05/2017 dla firmy o.o.	2017-05-30		6 948,68
27	Zapłata za fakturę 0035/04/17 dla firmy	2017-05-31		24 952,49
27	Opłata za przelew	2017-05-31		1,50
27	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-05-31	0,27	
28	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-06-02		306,00
29	Rozliczenie delegacji do Krakowa	2017-06-08		325,00
30	Refundacja na rachunek bieżący OP	2017-06-13		1 119 755,08

Nr wyciągu	Opis operacji rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
31	Zapłata za Lxr 7 dc	2017-06-14		2 167,65
31	Zapłata za Dee 2017 - dc	2017-06-14		3 988,48
31	Zapłata za fakturę FV/191/PL/1706 dla firmy	2017-06-14		518,00
31	Zapłata za fakturę F/17/0212 dla firmy	2017-06-14		26 283,87
32	Oplata za przelew zagraniczny	2017-06-16		20,00
32	Zapłata za fakturę FLOG/004/05/2017 dla firmy	2017-06-16		58 229,43
33	Zapłata za fakturę 0028/05/17 dla firmy	2017-06-19		24 952,49
33	Zaliczka na delegację do Krakowa	2017-06-19		949,00
33	Zapłata za fakturę 00002/06/2017 dla firmy	2017-06-19		13 142,55
34	Zapłata za faktury FI/51724/2017, FI/51701/2017, 42421/2017/01 dla firmy	2017-06-21		3 330,18
35	Rozliczenie delegacji do Bydgoszczy	2017-06-23		773,26
35	Rozliczenie delegacji do Bydgoszczy	2017-06-23		232,50
35	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/06/2017 dla firmy	2017-06-23		152 797,70
36	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-06-27		276,00
36	Zapłata za fakturę 01/06/2017 dla firmy	2017-06-27		11 400,00
37	Zapłata częściowa za fakturę FVS/105/LICE/17/5566 dla firmy	2017-06-28		59 070,33
38	Zwrot za taksówkę dla	2017-06-30		22,40
38	Oplata za przelew	2017-06-30		3,90
38	Zapłata za fakturę FVS/17/06/2297 dla firmy	2017-06-30		6 592,80
38	Rozliczenie delegacji - Stryszawa	2017-06-30		837,60
38	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-06-30	0,12	
39	Zapłata za fakturę FV/002189/17/N i korekta FK/000028/17 dla firmy	2017-07-04		501,67
40	Zapłata za fakturę 42465/2017/01 dla firmy	2017-07-05		3 421,20
40	Zaliczka na delegację do Lublina -	2017-07-05		464,50
40	Zaliczka na delegację do Lublina -	2017-07-05		464,50
41	Transza dotacji z MNiSW	2017-07-06	3 000 000,00	
41	Zwrot zaliczki na delegację do Lublina	2017-07-06	464,50	
41	Zaliczka na delegację do Lublina	2017-07-06		464,50
41	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-07-06		630,50

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
42	Transza dotacji z MNiSW	2017-07-07	1 500 000,00	
42	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-07-07		1 158 018,74
43	Zaliczka na delegację do Lizbony -	2017-07-12		2 395,37
43	Zaliczka na delegację do Lizbony -	2017-07-12		2 395,37
43	Zapłata za fakturę proforma - zamówienie 43516 dla firmy	2017-07-12		10 619,00
44	Zaliczka na delegację do Hiszpanii -	2017-07-14		1 964,13
44	Zaliczka na delegację do Hiszpanii -	2017-07-14		1 964,13
44	Zaliczka na delegację do Hiszpanii -	2017-07-14		1 964,13
44	Zaliczka na delegację do Hiszpanii -	2017-07-14		1 964,13
45	Rozliczenie delegacji do Bydgoszczy -	2017-07-17		30,00
45	Rozliczenie delegacji do Opola -	2017-07-17		36,00
45	Rozliczenie delegacji do Opola -	2017-07-17		36,00
45	Rozliczenie delegacji do Bydgoszczy -	2017-07-17		570,76
45	Rozliczenie delegacji do Stryszowa i Krakowa -	2017-07-17		641,50
45	Rozliczenie delegacji do Opola -	2017-07-17		786,00
46	Zwrot zaliczki na delegację do Lublina i Rzeszowa	2017-07-18	79,20	
47	Zwrot zaliczki na delegację do Lublina i Rzeszowa	2017-07-20	79,20	
47	Rozliczenie delegacji do Białegostoku -	2017-07-20		21,00
47	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-07-20		21,00
47	Rozliczenie delegacji do Białegostoku -	2017-07-20		21,00
47	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-07-20		711,00
47	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-07-20		36,00
47	Rozliczenie delegacji do Białegostoku -	2017-07-20		201,00
48	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/07/2017 dla firmy	2017-07-24		152 797,70
49	Rozliczenie delegacji do Bilbao -	2017-07-31		373,42
49	Rozliczenie delegacji do Bilbao -	2017-07-31		373,42
49	Oplata za przelew	2017-07-31		9,00
49	Zapłata za fakturę 517/07/2017 dla firmy	2017-07-31		8 856,00
49	Zapłata za fakturę 522/07/2017 dla firmy	2017-07-31		7 297,59
49	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-07-31	0,30	

Nr wyciągu	Onis operacji – rachunek 3	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
50	Rozliczenie delegacji do Lizbony	2017-08-03	38,91	
51	Rozliczenie delegacji do Lizbony	2017-08-07	38,91	
51	Zapłata za faktury 519, 522/07/2017 dla firmy	2017-08-07		17 281,50
52	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-08-08		1 090 729,20
53	Zapłata za fakturę proforma 1/PROF/08/2017 dla firmy	2017-08-11		240,00
53	Zapłata za fakturę 16585/2017 dla firmy	2017-08-11		292,57
54	Rozliczenie delegacji do Hiszpanii	2017-08-18		338,25
54	Rozliczenie delegacji do Hiszpanii	2017-08-18		338,25
55	Zapłata za fakturę 429/Proforma/08/2017 dla firmy	2017-08-22		3 097,14
55	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/08/2017 dla firmy	2017-08-22		152 797,70
56	Zwrot wpłaty nadpłaty FV/191/PL/1076 dla firmy	2017-08-25	518,00	
57	Zapłata za fakturę 1442/127/FVS dla firmy z o.o.	2017-08-30		8 040,00
57	Zapłata za fakturę 0034/07/17 dla firmy z o.o.	2017-08-30		54 472,49
58	Oplata za przelew	2017-08-31		3,60
58	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-08-31	0,26	
59	Refundacja na rachunek bieżący OP	2017-09-11		1 711 416,66
60	Zapłata za fakturę 1/30/08/2017 dla firmy z o.o.	2017-09-12		2 700,00
61	Zapłata za fakturę S/144/2017 dla firmy o.	2017-09-14		4 649,40
62	Zapłata za fakturę 10758/08/2017 dla firmy Sp. z o.o.	2017-09-18		32,83
62	Zapłata za faktury proforma 0063,0053,0062/restwarez2017/proforma dla firmy	2017-09-18		5 461,20
63	Zapłata za fakturę IT/FV1/0002/09/2017 dla firmy	2017-09-19		108 155,13
64	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/08/2017 dla firmy	2017-09-26		152 797,70
65	Zapłata za faktury proforma 0166, 0161/restwarez2017/proforma dla firmy	2017-09-29		4 526,38
65	Oplata za przelew	2017-09-29		1,80
66	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-09-30	0,12	
67	Zapłata za fakturę P/00067/2017-10/WAC/F dla firmy	2017-10-05		20 000,00
68	Zapłata za fakturę FVS/17/09/3786 dla firmy	2017-10-06		11 193,00
69	Zapłata za faktury proforma 0051, 0052, 0055/restwarez2017/proforma dla firmy	2017-10-09		1 107,00

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wypłaty z konta (w zł)
69	Zapłata za fakturę 0027/08/17 dla firmy	2017-10-09		24 952,49
69	Zapłata za fakturę F/008613/17 dla firmy	2017-10-09		74,93
70	Refundacja na rachunek bieżący OF	2017-10-10		570 000,00
71	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-10-18		881 550,75
71	Transza dotacji z MNiSW	2017-10-18	4 000 000,00	
72	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-10-23		104,91
72	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-10-23		189,12
73	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/10/2017 dla firmy	2017-10-25		152 797,70
73	Zwrot płatności za f-ry 57575/2017/WAR, 5756/2017/WAR na rachunek OPI wydzielony dla projektu ZSUN	2017-10-25		7 800,00
73	Zapłata za fakturę 0584/2017 dla firmy	2017-10-25		940,50
73	Zapłata za fakturę 0044/09/17 dla firmy z o.o.	2017-10-25		24 952,49
74	Zapłata za fakturę 5945/2017/WAR dla firmy	2017-10-27		1 500,00
75	Zapłata za fakturę 1030170320 dla	2017-10-31		1 599,00
75	Opłata za przelew	2017-10-31		3,00
75	Zapłata za fakturę 116/10/17 dla firmy Sp. z o.o.	2017-10-31		10 105,20
75	Zapłata za fakturę 6276/2017/WAR dla firmy	2017-10-31		27 500,00
75	Zapłata za fakturę 99/10/2017 dla firmy	2017-10-31		547,35
75	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-10-31	0,13	
76	Zapłata za fakturę 313/2017 dla firmy	2017-11-06		400,00
76	Zapłata za rachunek 58/10/2017 dla firmy z o.o.	2017-11-06		700,00
77	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-11-10		1 435 300,45
77	Zapłata za fakturę 2/10/2017 dla firmy	2017-11-10		10 000,00
77	Zapłata za faktury F/009761, 009760/17 dla firmy	2017-11-10		2 000,38
77	Zapłata za fakturę 1/11/2017 dla firmy	2017-11-10		5 000,00
78	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-11-15		123,76
78	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-11-15		175,30
78	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-11-15		175,30
78	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-11-15		175,30

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wypłaty z konta (w zł)
78	Rozliczenie delegacji do Krakowa	2017-11-15		175,30
79	Zapłata za fakturę 9/11/2017 dla firmy	2017-11-17		5 440,00
79	Zapłata za fakturę 436/2017/994091/AOR dla	2017-11-17		2 460,00
80	Zapłata za fakturę 12/11/2017 dla firmy	2017-11-20		864,00
81	Zapłata za fakturę 0027/10/17 dla firmy	2017-11-22		16 903,52
82	Zapłata za proformę 4/11/17/FS dla firmy o.o.	2017-11-24		1 845,00
82	Zapłata za fakturę F/010318/17 dla firmy	2017-11-24		403,13
83	Zapłata za fakturę 0028/10/17 dla firmy	2017-11-27		133 731,21
83	Zapłata za fakturę IT/FV1/0001/11/2017 dla firmy	2017-11-27		152 797,70
84	Zapłata za fakturę 6523/2017/WAR dla firmy	2017-11-29		8 400,00
84	Zapłata za fakturę 44/11/2017 dla firmy	2017-11-29		864,00
85	Oplata za przelew	2017-11-30		5,70
85	Zapłata za fakturę P/101028/2017-11/WAC/F dla firmy V	2017-11-30		4 895,00
85	Zapłata za fakturę 232 dla firmy	2017-11-30		438,00
85	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-11-30	0,15	
86	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-01		595,10
86	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-01		595,10
86	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-01		595,10
87	Zapłata za proformę 0007/12/17/FVS dla firmy	2017-12-05		13 980,00
87	Transza dotacji z MNiSW	2017-12-05	2 849 337,60	
88	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-07		33,00
88	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-07		33,00
88	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-07		33,00
88	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-07		108,60
88	Rozliczenie delegacji do Torunia -	2017-12-07		400,20
89	Zapłata za fakturę 86/11/2017 dla firmy	2017-12-11		1 280,00
90	Zapłata za fakturę 2/11/2017 dla firmy	2017-12-13		10 000,00
91	Zapłata za fakturę IT/FV1/0002/12/2017 dla firmy	2017-12-15		108 155,13
91	Refundacja na rachunek bieżący OP	2017-12-15		940 721,00
91	Zapłata za fakturę 11/12/2017 dla firmy	2017-12-15		756,00

Nr wyciągu	Opis operacji -- rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wyплаты z konta (w zł)
91	Zapłata za fakturę F/011081/17 dla firmy	2017-12-15		918,44
91	Zapłata za fakturę FA/9/12/2017/AV dla firmy	2017-12-15		3 323,00
92	Zapłata za fakturę 255 dla firmy	2017-12-18		870,00
93	Zapłata za fakturę F/17/0467 dla firmy	2017-12-19		23 191,04
94	Zapłata za fakturę 46/2017 dla firmy	2017-12-20		6 113,10
94	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-12-20		562,40
94	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-12-20		147,00
94	Rozliczenie delegacji do Krakowa -)	2017-12-20		300,00
94	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-12-20		300,00
94	Rozliczenie delegacji do Krakowa -	2017-12-20		300,00
95	Zapłata za fakturę FVS/17/17/1352 dla firmy	2017-12-21		14 514,00
95	Zapłata za fakturę IT/FV1/0005/12/2017 dla firmy	2017-12-21		152 797,70
95	Zapłata za faktury 142, 147/2017 dla firmy	2017-12-21		34 784,40
96	Zapłata za fakturę 112/12/17 dla firmy z o.o.	2017-12-22		2 110,32
96	Zapłata za fakturę 7585/2017/WAR dla firmy	2017-12-22		8 850,00
97	Zapłata za proformę e-Dymo/252/12/2017 dla firmy	2017-12-27		1 964,05
97	Zapłata za fakturę F/17/0479 dla firmy	2017-12-27		85 980,69
97	Zapłata za faktury 39, 58/12/2017 dla firmv	2017-12-27		1 512,00
97	Zapłata za fakturę F/ZW/00145/17 dla firmy	2017-12-27		5 400,00
97	Zapłata za fakturę P/00412/2017-12/WAC/F dla firmy \	2017-12-27		20 000,00
97	Zapłata za fakturę 7573/2017/WAR dla firmy	2017-12-27		101 963,32
98	Zapłata za invoice 2017-2018/IM-241 dla	2017-12-28		2 164,90
98	Zapłata za fakturę 1071/12/17/FVS dla firmy	2017-12-28		1 845,00
98	Zapłata za fakturę 7878/2017/WAR dla firmy	2017-12-28		34 880,00
98	Oplata za przelew	2017-12-28		9,60
98	Zapłata za fakturę 1125/2017 dla firmy	2017-12-28		105 674,00
98	Zapłata za fakturę 8601/2017/WAR dla firmy	2017-12-28		3 750,00
98	Zapłata za fakturę 8601/2017/WAR dla firmy	2017-12-28		7 500,00
98	Zapłata za fakturę 8463/2017/WAR dla firmy	2017-12-28		21 900,00

Nr wyciągu	Opis operacji – rachunek	Data	Wpłaty na konto (w zł)	Wypłaty z konta (w zł)
99	Refundacja na rachunek bieżący OPI	2017-12-29		1 200 000,00
99	Zwrot za fakturę 8601/2017/WAR na rachunek OPI projektu ZSUN	2017-12-29	7 500,00	
99	Opłata za przelew zagraniczny	2017-12-29		10,00
99	Zapłata za faktury F/011921, 011914/17 dla firmy	2017-12-29		2 313,99
99	Zapłata za fakturę 14/12/17/U dla firmy Sp. z o.o.	2017-12-29		3 112,07
99	Zapłata za fakturę 6/12/17/U dla firmy	2017-12-29		1 282,54
99	Zapłata za faktury F/011901, 011906, 011885, 011893/17 dla firmy	2017-12-29		6 338,67
99	Zapłata za fakturę F/011912/17 dla firmy	2017-12-29		448,61
99	Zapłata za fakturę 577/2017 dla firmy	2017-12-29		11 334,45
99	Zapłata za fakturę 049/12/17 dla firmy	2017-12-29		153 397,25
99	Zapłata za fakturę 15/12/17 dla firmy	2017-12-29		2 201,70
99	Zapłata za fakturę FV/000075/17 dla	2017-12-29		5 000,00
99	Zapłata za fakturę 392/12/17 dla firmy	2017-12-29		400,00
99	Zapłata za faktury 0043, 0043/12/17/FVS dla firmy	2017-12-29		31 145,53
99	Zapłata za fakturę 576/2017 dla firmy	2017-12-29		89 001,57
99	Zapłata za fakturę 0039/12/17/FVS dla firmy	2017-12-29		35 336,67
99	Zapłata za fakturę 588/2017 dla firmy	2017-12-29		23 985,00
99	Zapłata za fakturę 01/12/2017 dla firmy	2017-12-29		22 000,00
99	Zapłata za fakturę F/011878/17 dla firmy	2017-12-29		1 480,01
99	Zapłata za faktury 70, 94/12/2017 dla firmy	2017-12-29		1 600,00
99	Zapłata za fakturę 695/2017 dla firmy	2017-12-29		4 206,60
99	Zapłata za fakturę 165/2017 dla firmy	2017-12-29		33 148,50
99	Zapłata za fakturę 17/12/2017 dla firmy	2017-12-29		61 500,00
99	Zapłata za fakturę 2325/2017 dla firmy	2017-12-29		2 619,90
99	Zapłata za fakturę 157/2017 dla firmy	2017-12-29		6 888,00
99	Zapłata za fakturę 2/12/2017 dla	2017-12-29		7 200,00
99	Zapłata za fakturę FA/147/12/2017 dla firmy	2017-12-29		11 808,00
100	Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku	2017-12-31	0,23	
100	Saldo końcowe	2017-12-31	527 038,86	

Na dzień 31 grudnia 2017 r. pozostały na wyodrębnionym rachunku środki w kwocie 527 038,86 zł. W dniu 12 stycznia 2018 r. dokonano zwrotu do MNiSW otrzymanych odsetek od środków zgromadzonych na rachunku w kwocie 2,07 zł oraz dokonano przelewu na rachunek bieżący o nr - kwoty 527 036,79 zł tytułem poniesionych w dniach 27 grudnia 2017 r. oraz 29 grudnia 2017 r. wydatków dotyczących wynagrodzeń oraz pochodnych wynagrodzeń pracowników realizujących zadania zlecone w Umowie dotacji.

Z analizy zapisów na wyodrębnionym rachunku bankowym wynika, że bezpośrednio z tego rachunku nie dokonywano wszystkich zapłat za finansowanie zadań wynikających z Umowy. Większość wydatków ponoszono najpierw z rachunków bieżących OPI-PIB, a następnie dokonywano kompensaty uiszczonych należności środkami udzielonej dotacji celowej. Pierwsza transza dotacji z MNiSW wpłynęła na wyodrębniony rachunek bankowy Instytutu w dniu 21 marca 2017 r.

Z wyjaśnień otrzymanych w trakcie kontroli wynika³⁷, że kwota refundacji dokonanej w dniu 22 marca 2017 r. z rachunku wyodrębnionego na rachunek bieżący Instytutu w wysokości 305 797,70 zł stanowiła spłatę kredytu, który został uruchomiony w dniu 26 stycznia 2017 r. na kwotę 153 000,00 zł oraz w dniu 3 marca 2017 r. na kwotę 152 797,70 zł. Zgodnie z ww. wyjaśnieniami Dyrektora Instytutu przedmiotowy kredyt został udzielony „...z powodu braku środków na rachunku dotacji celowej...”.

Dyrektor Instytutu w zgłoszonych zastrzeżeniach podkreślił również, że *brak umowy dotacji, a tym bardziej brak środków dotacji celowej na kolejny rok, nie może spowodować zaprzestania prac i świadczenia usług utrzymania przez Instytut systemów informatycznych takich jak POL-on, JSA, ZSUN, czy ZSUN II. Wiązałoby się to z koniecznością rozwiązania przez Instytut umów o pracę, wstrzymaniem płatności zobowiązań publicznoprawnych, składek ZUS, itp., natomiast dla użytkowników tych systemów, w tym w szczególności Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innych użytkowników wszystkich systemów np. NCN, NCBiR oraz wszystkich uczelni oznaczałoby to kompletny paraliż i blokadę działania. Z tego powodu, do momentu podpisania umowy dotacji celowej i otrzymania środków finansowych na realizację zadań zleconych w kolejnym roku, Instytut zmuszony jest do finansowania tych zadań ze środków własnych, a w skrajnych przypadkach do uruchamiania kredytu bankowego. Po otrzymaniu środków dotacji celowej, Instytut dokonuje niezwłocznej refundacji wydatków sfinansowanych ze środków własnych, do dnia otrzymania dotacji (...) otrzymane środki dotacji celowych wykorzystywane były wyłącznie w celu realizacji zadań, na które dotacje były udzielane. Żaden wydatek nie został uznany za niecelowy i niesłużący osiągnięciu założonych celów. Wszystkie*

³⁷ Pismo Dyrektora Instytutu sygn. PE-KS-050-10/2019 z dnia 29 listopada 2019 r. oraz dodatkowe wyjaśnienia Głównego księgowego z dnia 4 grudnia 2019 r.

przepływy finansowe, wpływy i wydatki z rachunku byty ewidencjonowane na wyodrębnionych dla dotacji kontach księgowych i mają potwierdzenie w dokumentacji finansowej, do prowadzenia której nie ma zastrzeżeń.

Mając na uwadze treść § 3 ust. 1 Umowy, zgodnie z którym Zleceniobiorca otrzymał kwotę dotacji celowej **na rok budżetowy 2017**, oraz postanowienia zawarte w § 4 ust. 1 oraz ust. 2 Umowy, jak również uwzględniając, że ww. Umową przyznano OPI-PIB środki na realizację zadań zleconych przez Ministra pismem z dnia 7 stycznia 2016 r. do wykonywania **w sposób ciągły** – należy stwierdzić, że zlecone zadanie było już realizowane przez OPI-PIB zanim Umowa dotacji została podpisana. Istotą zlecenia było utrzymanie jego ciągłości. Z kolei zapewnienie ciągłości wykonania zadania było nierozzerwalnie związane z zagwarantowaniem stałości wsparcia finansowego, co również znajduje oparcie w przepisach prawa przywołanych w piśmie Ministra z dnia 7 stycznia 2016 r.

Wydatki ponoszone przed dniem podpisania Umowy realizowane były zatem w okresie, na który dotacja została przyznana (zgodnie z § 3 ust. 1 Umowy - był to rok budżetowy 2017) oraz dotyczyły realizacji zleconego przez Ministra zadania o charakterze nieprzerwanym, ciągłym. A zatem ponoszone były w warunkach posiadania przez Instytut prawa do otrzymania (wypłaty) dotacji.

Główny księgowy Instytutu wyjaśnił³⁸, że: *„Wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony jest w celu gromadzenia, wydatkowania i rozliczania dotacji celowej. Wszystkie przepływy finansowe, wpływy i wydatki z rachunku są ewidencjonowane i mają potwierdzenie w dokumentacji finansowej. Technicznie nie ma jednak możliwości, aby każda operacja miała swoje odzwierciedlenie na rachunku bankowym, a każda faktura lub wynagrodzenie zapłacone z wydzielonego konta. Dla przykładu, z racji zakresu obowiązków głównego księgowego, wykonuje on czynności na rzecz całego Instytutu, dlatego jego wynagrodzenie jest finansowane z różnych źródeł. Oznaczałoby to konieczność wypłaty kilku przelewów, co wymagałoby „ręcznego” wprowadzenia do systemu bankowego i wiązało z ryzykiem pomyłki. Należy wziąć pod uwagę, że wynagrodzenie większości pracowników Instytutu jest finansowane z różnych źródeł. Podobnie, w przypadku płatności za koszty ogólne typu energia elektryczna, ochrona, usługi telekomunikacyjne, itp. W momencie zapłaty nie znamy kosztów, które będą finansowane z danego źródła. Dopiero ich podział (np. na podstawie przepracowanych godzin) wykonany na początku kolejnego miesiąca daje taką informację i umożliwia zwrot poniesionych wydatków z konta głównego.”*

Specyfika rozliczania wynagrodzeń pracowników, zaangażowanych w miesiącu jednocześnie do kilku projektów finansowanych z różnych źródeł, a tym samym trudność dokonywania wypłat

³⁸ Uzupełniające wyjaśnienie Głównego księgowego z dnia 4 grudnia 2019 r.

wynagrodzeń z kilku kont równocześnie, stała się racjonalnym uzasadnieniem przyjętej przez Instytut metodologii polegającej na realizowaniu rozliczeń z rachunku głównego, a następnie dokonywaniu na rachunek główny przelewu środków stanowiących koszty wynagrodzeń, w części odnoszącej się wyłącznie do zadań związanych z realizacją Umowy Nr 1/OPI PIB/DC/2017, z wyodrębnionego na potrzeby tej dotacji rachunku bankowego.

Podobny sposób rozliczeń przyjęto w odniesieniu do kosztów pośrednich, przypisywanych do poszczególnych zadań na zasadzie proporcjonalności.

Zgodnie z § 3 ust. 2 Umowy wydatkowanie i rozliczanie dotacji celowej powinno odbywać się wyłącznie z wyodrębnionego rachunku bankowego, na który przekazywano środki dotacji celowej. Z uwagi jednakże na podniesione w wyjaśnieniach okoliczności faktyczne oraz racjonalną argumentację odnoszącą się do przyjętego sposobu rozliczenia określonej kategorii kosztów, działanie Instytutu w tym obszarze oceniono pozytywnie.

W toku kontroli potwierdzono, że środkami dotacji, które wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy, sfinansowano wyłącznie zadania stanowiące przedmiot dotacji, zgodnie z postanowieniami Umowy dotacyjnej.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Umowy Instytut zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymywanych z dotacji celowej i wydatkowanych na podstawie Umowy, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz w podziale na zadania ujęte w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy.

Z analizy dokumentacji księgowej wynika, że w ewidencji księgowej nie prowadzono kont analitycznych w podziale na poszczególne zadania finansowane ze środków dotacji. Ewidencja kosztów i przychodów dla rozliczeń dotacji celowej prowadzona była na koncie analitycznym „402”. W celu identyfikacji poszczególnych kategorii kosztów, w podziale na zadania, prowadzona była analityka pozabilansowa, która wspólnie z analityką na koncie „402” w pełni określały podział kosztów na zadania.

Stwierdza się, że ewidencja księgowa środków otrzymywanych z dotacji celowej nie była prowadzona w sposób w pełni zgodny z wymogami § 3 ust. 4 Umowy. Niemniej jednak mając na uwadze, że zachowano możliwość identyfikacji poszczególnych operacji księgowych w podziale na zadania ujęte w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy poprzez prowadzenie ewidencji pozabilansowej - działanie takie uznaje się za uchybienie.

Proces planowania, realizacji i rozliczania poszczególnych zadań sfinansowanych ze środków dotacji koordynowany był przez Dział Koordynacji Projektów i Komunikacji Społecznej. Do zadań tego działu należy przede wszystkim koordynowanie realizacji projektów w zakresie wynikającym z umów podpisanych pomiędzy OPI-PIB a MNiSW i innymi podmiotami.

(dowody: akta kontroli str. 4663-4668)

Z ewidencji księgowej wynika, że Instytut poniósł koszty w wysokości **19 111 006,59 zł**, a przychody z tytułu naliczonych kar umownych wyniosły 261 668,99 zł. Koszty rodzajowe stanowiły:

- wynagrodzenia osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadań – 11 840 009,42 zł
- wynagrodzenia osób pośrednio zaangażowanych w realizację zadań – 2 235 880,11 zł
- zakupy materiałów i usług – 4 293 815,93 zł
- delegacje krajowe i zagraniczne – 53 686,31 zł
- inne koszty bezpośrednie (np. opłaty konferencyjne, bankowe itp.) – 36 234,50 zł
- narzut kosztów ogólnych – 651 380,32 zł.

W celu sprawdzenia poprawności prowadzonej dokumentacji księgowej skontrolowano dokumenty źródłowe zaksięgowane jako koszty bezpośrednie (faktury zakupu materiałów i usług, rozliczenia delegacji) w kwocie **2 326 290,54 zł**. Przeprowadzona kontrola dokumentów źródłowych wykazała, że faktury spełniają warunki formalne dokumentu księgowego, zgodnie z art. 21 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*. Na wszystkich dowodach księgowych były zapisy świadczące o kontroli pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i prawidłowym zatwierdzeniu do zapłaty oraz o dacie i sposobie zapłaty. Dokumenty były podpisane przez Głównego księgowego i zatwierdzone przez Dyrektora OPI-PIB. Dokumenty zawierały informację o finansowaniu zakupu ze środków dotacji, zgodnie z § 3 ust. 5 Umowy. Do faktur dołączone były kserokopie umów, protokoły odbioru wykonanych usług oraz dokumenty będące podstawą wyboru wykonawcy.

(dowody: akta kontroli str. 4781-5491)

Nie sporządzano odrębnych list płac w zakresie realizacji Umowy. Dział Koordynacji Projektów i Komunikacji Społecznej, zgodnie z przyjętą w Instytucie metodologią, sporządzał miesięczne zestawienia płac finansowanych ze środków dotacji. Powyższe zestawienia zawierały liczbę godzin pracy wykonanych dla potrzeb realizowanych zadań oraz wynagrodzenia poszczególnych pracowników sfinansowane ze środków dotacji. Porównano zapisy księgowe dotyczące poniesionych kosztów wynagrodzeń ze środków dotacji z kwotami wynagrodzeń przedstawionymi w ww. zestawieniach na kwotę 14 075 889,53 zł.

Stwierdzono zgodność ewidencji księgowej w zakresie wynagrodzeń z miesięcznymi zestawieniami płac sfinansowanymi ze środków dotacji celowej.

(dowody: akta kontroli str. 4508-4668)

Instytut otrzymał kwotę 261 668,99 zł z tytułu naliczonych kar umownych za niezrealizowane usługi dla firm:

- 1) kwoty: 104 807,97 zł, 152 797,70 zł i 920,70 zł z faktur wystawionych przez firmę za świadczenie usługi hostingu na podstawie umowy nr 78/2015 z dnia 28.10.2015 r. – faktury nie zostały częściowo zapłacone ponieważ usługa była czasowo niedostępna w okresie objętym zamówieniem;
- 2) kwotę 520,65 zł z faktury 000166/2017 wystawionej przez firmę za świadczenie usługi ochrony;
- 3) kwotę 2 621,97 zł z faktury 7878/2017/WAR wystawionej przez firmę .
na podstawie umowy nr 59/2017 z dnia 20.09.2017 r. – kara za odwołane szkolenie.

(dowody: akta kontroli str. 5490-5500)

Na podstawie analizy ewidencji księgowej stwierdza się, że kwota wydatków (koszty pomniejszone o przychód z kar umownych) sfinansowanych ze środków dotacji wyniosła 18 849 337,60 zł.

W dniu 31 stycznia 2018 r., tj. w terminie ustalonym w § 5 ust. 1 Umowy, do MNiSW przekazano rozliczenie dotacji celowej. W dniu 21 lutego 2018 r. do MNiSW wpłynęło pismo³⁹ Dyrektora OPI-PIB z wyjaśnieniami oraz korektą rozliczenia.

Z rozliczenia wynika, że w OPI-PIB w 100 % zrealizowano wszystkie zadania. Kwoty planowane na wykonanie każdego zadania odpowiadały kwotom rzeczywiście poniesionym na ich realizację. Według rozliczenia dotacji celowej, łącznie wydatkowano kwotę 18 849 337,60 zł. Kwota ta jest zgodna z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

W raporcie przedstawiono zestawienie zadań sfinansowanych z dotacji celowej, termin zakończenia realizacji poszczególnych zadań, wysokość środków dotacji poniesionych na sfinansowanie każdego zadania, rozliczenie każdego zadania w podziale na miesiące i rodzaje kosztów. W rozliczeniu dotacji zawarto również merytoryczny opis zrealizowanych zadań.

Stwierdza się, że rozliczenie dotacji zostało sporządzone terminowo, w zakresie ustalonym w § 5 ust. 2 Umowy. W dniu 29 marca 2018 r. Minister zatwierdził rozliczenie dotacji celowej udzielonej na podstawie Umowy⁴⁰.

(dowody: akta kontroli str. 4698-4780)

³⁹ Pismo sygn. SD-OG-050-2(68)/2014/2018 z 19 lutego 2018 r.

⁴⁰ Pismo DIR.ZC.178.3.2018.TP.2 z 29 marca 2018 r.

- 126 975,71 zł - należność z tytułu zakończenia projektu e-Balance, która została rozliczona w dniu 16 stycznia 2018 roku,
- 73 591,30 zł – należności od pracowników z tytułu pożyczek z ZFŚS,
- 12 475,42 zł – rozrachunki z tytułu podróży służbowych, które stanowiły koszt zakupu biletów lotniczych na delegacje zagraniczne, które odbyły się w styczniu 2018 roku,
- 9 385,42 zł - obciążenie kart płatniczych tytułem transakcji, których rozliczenie nastąpiło w styczniu 2018 roku,
- 18 787,60 zł - należność od NCBiR tytułem refundacji poniesionych kosztów w ramach projektu PT POiR, którą rozliczono w dniu 1 marca 2018 r.,
- 764,05 zł – pozostałe należności rozliczone w 2018 r.

3) Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- a) Kwota należności krótkoterminowych brutto z tytułu dostaw i usług do 12 miesięcy od pozostałych jednostek: 76 224,27 zł, w tym kwota 48 035,48 zł stanowiła należność OPI-PIB za nienależyte wykonanie umowy zawartej z firmą na dostawę energii elektrycznej. Kara do dnia sporządzenia sprawozdania za rok 2018 nie została zapłacona, jednostka utworzyła rezerwę na należności z tego tytułu i sprawę skierowano na drogę sądową. Po dokonaniu odpisu aktualizującego na podstawie art. 35b *ustawy o rachunkowości* saldo wynosiło 28 188,79 zł, na które składały się należności nieprzeterminowane w wysokości 19 483,89 zł oraz przeterminowane w wysokości 8 704,90 zł. Kwota należności przeterminowanych w poszczególnych przedziałach czasowych wynosiła: do 1 miesiąca: 7 655,41 zł, od jednego do 3 miesięcy: 1 049,49 zł. W 2019 r. wszystkie powyższe należności zostały uregulowane;
- b) Kwota innych należności krótkoterminowych wynosiła 151 714,22 zł i były to należności nieprzeterminowane, składające się z kwot:
 - 25 000,00 zł – należność od MNiSW tytułem wadium wpłaconego w celu udziału w zamówieniu publicznym – wadium zostało zwrócone przez MNiSW w dniu 6 marca 2019 r.,
 - 126 714,22 zł – należności od pracowników z tytułu pożyczek z ZFŚS.

Stwierdza się, że w kontrolowanym okresie Dyrektor OPI-PIB ustalał przysługujące Instytutowi należności oraz skutecznie dochodził ich uregulowania.

(dowody: akta kontroli str. 3920-4144, 4148-4151, 4173-4194)

3.12 Terminowość spłat zaciągniętych zobowiązań.

W kontrolowanym okresie w OPI-PIB terminowo regulowano wszystkie zobowiązania. Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

W sprawozdaniach finansowych za lata 2016-2018, bilansach, w części - Pasywa wykazano „Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” w zakresie informacji wskazanych w Załączniku nr 1 do *ustawy o rachunkowości*, tj. jako: rezerwy na zobowiązania i zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności do 12 miesięcy, z tytułów publiczno-prawnych i tzw. innych zobowiązań. Nie wykazano zobowiązań długoterminowych. Analiza dokumentów przedstawionych do kontroli za lata 2016-2018 wykazała:

1) Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.:

- a) Kwota zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług do 12 miesięcy od pozostałych jednostek: wynosiła 208 745,62 zł, wszystkie zobowiązania zostały uregulowane w 2017 r.;
- b) Kwota zobowiązań publiczno-prawnych wynosiła 26 251,00 zł i były to zobowiązania zapłacone w styczniu 2017 r. z tytułu:
 - podatku dochodowego od osób prawnych (rozliczenie 2016 r.) – 2 761,00 zł,
 - podatku od towarów i usług – rozliczenie za grudzień 2016 – 7 344,00 zł,
 - składka na PFRON za grudzień 2016 r. – 16 146,00 zł
- c) Kwota innych zobowiązań wynosiła 5 866 285,95 zł i były to zobowiązania z tytułu:
 - udzielonych przez MNiSW oraz NCBiR środków na finansowanie zadań OPI-PIB jako Instytucji Wdrażającej lub Zarządzającej w łącznej kwocie 2 805 860,49 zł – zadania były realizowane na bieżąco w 2017 roku,
 - udzielonych przez pozostałe instytucje finansujące środków na zadania badawczo-rozwojowe OPI-PIB w łącznej kwocie: 3 026 629,03 zł – zadania były realizowane na bieżąco w 2017 roku,
 - wpłaconych przez kontrahentów wadium i kaucji jako zabezpieczenie prawidłowego wykonania dostaw i/lub usług w kwocie 33 766,10 zł,
 - pożyczki, którą rozliczono w kwocie 39,44 zł dnia 31 stycznia 2017 r.,
 - karty . którą rozliczono w kwocie 78,23 zł dnia 31 stycznia 2017 r.,
 - rozliczeń karty płatniczej służbowej, wynikające z różnicy daty rozliczenia karty przez bank i daty zamknięcia ksiąg rachunkowych w kwocie 235,45 zł,
 - nadpłaty czynszu za wynajem garażu w kwocie 2,30 zł.

Zobowiązania warunkowe⁴¹

Na zobowiązania warunkowe - niewykazywane w bilansie, w tym również udzielone przez jednostkę gwarancje i poręczenia, także wekslowe, w okresie kontrolowanym składały się:

- 1) Weksel „In blanco” z dnia 13 marca 2014 r. jako zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu Ogólnopolska platforma informacyjna o potencjale innowacyjnym „Inventorum” nr POIG.02.03.02-14-068/13 z dnia 04.03.2014 r. finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007 - 2013, Priorytet 2. Infrastruktura sfery B+R., działanie 2.3 - Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki, podpisany w dniu 13 marca 2014 r. przez Wystawcę, jako Beneficjenta.
- 2) Weksel „In blanco” z dnia 27 stycznia 2017 r., jako zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu „Wsparcie funkcjonowania Instytucji Wdrażającej Dz. 4.2 POIR - OPI-PIB - 2017” o numerze UDA-POIR.05.01.00-00- 0004/16 z dnia 13 stycznia 2017 r.
- 3) Weksel „In blanco” z dnia 18 stycznia 2018 r., jako zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu „Wsparcie zadań Instytucji Wdrażającej Dz. 4.2 w latach 2019-2020 o numerze UDA-POIR.05.01.00-00-0005/18 z dnia 12 grudnia 2018 r.

Z wyjaśnień uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że do dnia 15 października 2019 r. żaden weksel nie został zrealizowany i nie ma podstaw do uruchomienia weksli.

Z przeprowadzonej analizy dokumentacji księgowej wynika, że w kontrolowanym okresie terminowo regulowano wszystkie zobowiązania.

(dowody: akta kontroli str. 3920-4144, 4148-4172)

3.13 Rozliczenie środków pochodzących z budżetu państwa przekazanych przez MNiSW, pozostałych na wyodrębnionym dla rozliczeń dotacji rachunku bankowym OPI-PIB po 31 grudnia 2017 r.

Zgodnie z art. 168 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych* dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 181 ust. 3 podlegają zwrotowi do budżetu państwa odpowiednio do dnia 31 stycznia następnego roku albo w terminie 21 dni od dnia określonego w tych przepisach, z zastrzeżeniem art. 151 ust. 2 pkt 6 oraz terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 i 4a. Zgodnie z art. 168 ust. 3 ww. ustawy od

⁴¹ art. 3 ust. 1 pkt 28 *ustawy o rachunkowości*

kwot dotacji zwróconych po terminie nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji.

W Umowie w § 4 ust. 4 określono termin zwrotu niewykorzystanej do dnia 31 grudnia 2017 r. dotacji do dnia 14 stycznia 2018 r.

Analiza dokumentów finansowych przedstawionych do kontroli dla lat 2016-2018, w zakresie rozliczenia dotacji otrzymanych przez OPI-PIB z MNiSW wykazała:

- 1) W dniu 13 stycznia 2017 r. dokonano zwrotu odsetek bankowych od środków finansowych przekazanych OPI-PIB na podstawie Umowy 1/OPI PIB/DC/2016 w wysokości 1,41 zł (wyciąg WBS 4 z 1 stycznia 2017 r.).
- 2) W dniu 12 stycznia 2018 r. dokonano zwrotu odsetek bankowych od środków finansowych przekazanych na podstawie Umowy 1/OPI PIB/DC/2017 w wysokości 2,07 zł (wyciąg WBS 4 z 1 stycznia 2018 r.)
- 3) W dniu 17 stycznia 2018 r. -dokonano zwrotu niewykorzystanych środków dotacji, przyznanych Decyzją nr 6677/IB/SP/2016 w wysokości 3 800,00 zł (wyciąg WB1 z 1 stycznia 2018 r.).
- 4) W dniu 11 stycznia 2019 r. dokonano zwrotu odsetek bankowych od środków finansowych przekazanych na podstawie Umowy 1/OPI/PIB/DC/2018 w wysokości 3,28 zł (wyciąg WBS 4 z 1 stycznia 2019 r.).

(dowody: akta kontroli str. 4145-4147)

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

3.14 Przeznaczenie zysku brutto instytutu z działalności określonej w art. 2 ust. 1-3 oraz zysku netto z działalności określonej w art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych na działalność podstawową Instytutu.

Zysk brutto OPI-PIB w latach 2016-2018 został prawidłowo, zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego i funduszu badań własnych. Powyższe fundusze zostały utworzone na potrzeby prowadzenia działalności podstawowej Instytutu.

Działalność Instytutu w badanym obszarze ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych zysk brutto z działalności podstawowej Instytutu (art. 2 ust. 1-3 ustawy o instytutach badawczych) oraz zysk netto z działalności innej niż wyżej wymieniona (art. 2 ust. 4 ustawy o instytutach badawczych) przeznaczają się na działalność podstawową poprzez zwiększenie:

- 1) funduszu rezerwowego;
- 2) funduszu badań własnych;
- 3) funduszu nagród;
- 4) zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zgodnie z art. 2 ust. 4 *ustawy o instytucjach badawczych* w OPI-PIB działalność inna niż wymieniona w art. 2 ust. 1-3 ww. ustawy powinna być wyodrębniona pod względem finansowym i rachunkowym z działalności, o której mowa w ust. 1-3. Na podstawie analizy polityki rachunkowości, dokumentów księgowych i sprawozdań finansowych OPI-PIB za lata 2016-2018 stwierdzono, że działalność podstawowa i gospodarcza zostały wyodrębnione w księgach rachunkowych pod względem finansowym i rachunkowym. Zysk netto jednostki składał się z zysku osiągniętego na obu rodzajach działalności. Zysk brutto z działalności podstawowej instytucji nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych, a więc jest to zysk netto. Podział zysku netto w latach 2016-2018 przedstawiono w poniższej tabeli:

Podział zysku netto (w zł)

Lp.	Tytuł	2016	2017	2018
1.	Nierozliczony wynik lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00
2.	Zysk netto rok obrotowy	28 421,38	171 085,02	186 733,02
3.	Razem zysk do podziału	28 421,38	171 085,02	186 733,02
4.	Proponowany podział zysku	28 421,38	171 085,02	186 733,02
a)	- zwiększenie Funduszu Rezerwowego	2 273,71	13 686,80	14 938,64
b)	- zasilenie Funduszu Badań Własnych	26 147,67	157 398,22	171 794,38
5	Niepodzielony zysk	0,00	0,00	0,00

Zwiększenie funduszu rezerwowego ustalano w wysokości 8% zysku netto za poprzedni rok obrotowy, tj. zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 *ustawy o instytucjach badawczych*.

Działając na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 11 *ustawy o instytucjach badawczych* Rada Naukowa wyraziła pozytywne opinie⁴² na temat propozycji podziału zysku netto za lata 2016 – 2018 przedstawione przez Dyrektora OPI-PIB.

(dowody: akta kontroli str. 1360, 3698, 3990-3991, 4003, 4058, 4060-4061, 4074, 4136-4137)

⁴² Uchwała z dnia 28 maja 2019 roku Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyrażenia opinii na temat podziału zysku netto OPI-PIB za rok 2018, Uchwała z dnia 24 maja 2018 r. Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyrażenia opinii na temat podziału zysku netto OPI-PIB za rok 2017, Uchwała z dnia 31 maja 2017 roku Rady Naukowej OPI-PIB w sprawie wyrażenia opinii na temat podziału zysku netto OPI-PIB za rok 2016, Uchwała z dnia 28 maja 2019 roku Rady Naukowej OPI-PIB z siedzibą w Warszawie w sprawie wyrażenia opinii na temat podziału zysku netto OPI-PIB za rok 2018.

Zysk netto OPI-PIB w latach 2016-2018 został prawidłowo przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego i funduszu badań własnych. Powyższe fundusze zostały utworzone na potrzeby prowadzenia działalności podstawowej Instytutu.

3.15 Przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Stwierdzono przestrzeganie przepisów ustawy Pzp przy przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Działalność Instytutu w powyższym obszarze ocenia się pozytywnie.

W okresie kontrolowanym w OPI obowiązywały zasady prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne, wprowadzone:

1. *Zarządzeniem Nr 7/2014 Dyrektora Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego z dnia 15 kwietnia 2014 r. oraz Aneks nr 1 z dnia 26 czerwca 2014 r. do ww. zarządzenia, dla zamówień o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro.*
2. *Zarządzeniem Nr 8/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r. Dyrektora Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego w sprawie zmiany i wprowadzenia nowego Regulaminu udzielania zamówień publicznych do kwoty 30 000,00 euro.*

(dowody: akta kontroli str. 257-299)

Do kontroli wybrano dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego kierując się źródłem finansowania i zakresem rzeczowym: postępowania finansowane były ze środków dotacji udzielonych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w zakresie wsparcia działalności badawczo-naukowej, pod nazwami:

1. *Dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania, o numerze referencyjnym: infrastruktura – 208 – 2017. Źródłem finansowania przedmiotu zamówienia była dotacja celowa przyznana decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6773/II-LAN/2017 z dnia 19 maja 2017 r. i decyzją nr 6773/II-LAN/2017.1 z dnia 30 czerwca 2017 r. w łącznej wysokości 2 843 000,00 zł oraz środki własne OPI-PIB.*
2. *Badanie sondażowe na ogólnopolskiej próbie 800 (ośmiuset) polskich naukowców, dotyczące sposobów zarządzania młodą kadrą naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy, o numerze referencyjnym badanie – 24 – 2017. Źródłem finansowania przedmiotu zamówienia była dotacja podmiotowa przyznana decyzją nr 218767/E-261/S/2016-1 z dnia 7 grudnia 2016 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.*

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 39-46 ustawy Pzp.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. Dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania, o numerze referencyjnym: infrastruktura – 208 – 2017.

1. W dniu 12 września 2017 r. został sporządzony *Wniosek o udzielenie zamówienia publicznego*⁴³ o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem była: dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania. Szacunkowa wartość zamówienia (bez podatku od towarów i usług) wynosiła 2 563 539,39 zł i została określona z należytą starannością - na podstawie rozeznania cen rynkowych, w dniu 1 września 2017 r. Uznano, że wartość zamówienia ustalono zgodnie z art. 32 ust. 1 i art. 35 przywołanej ustawy. Zgodnie z Planem finansowym na 2017 r. (po korekcie w maju 2017 r.), Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 2 843 000,00 zł brutto, źródłem finansowania była dotacja celowa przyznana na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6773/II-LAN/2017 z dnia 19 maja 2017 r. oraz decyzji nr 6773/II-LAN/2017.1 z 30 czerwca 2017 r. Wartość zamówienia wynosiła powyżej kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 *ustawy Pzp*. Dyrektor OPI zatwierdził proponowany tryb postępowania – przetarg nieograniczony oraz propozycję składu komisji przetargowej. Zamawiający zastosował procedurę, o której mowa w art. 24aa ust. 1 *ustawy Pzp*, tj. polegającą na dokonaniu w pierwszej kolejności oceny ofert a następnie na zbadaniu, czy Wykonawca, którego oferta zostanie oceniona jako najkorzystniejsza według kryterium oceny ofert określonych w Specyfikacji Istotnych Warunkach Zamówienia (dalej: SIWZ), nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu.

(dowody: akta kontroli str. 308-327)

2. Osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia złożyły oświadczenia określone w art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp*.

(dowody: akta kontroli str. 471-473, 482-483)

3. SIWZ została opracowana zgodnie z art. 36 *ustawy Pzp*. Zamawiający określił w niej m.in. termin związania ofertą na 60 dni, bieg terminu związania ofertą, wysokość, formy i termin złożenia wadium, termin wykonania przedmiotu zamówienia (8 tygodni od daty zawarcia umowy, jednak nie później niż do dnia 15 grudnia 2017 r.), warunki udziału w postępowaniu oraz opis spełniania warunków udziału w postępowaniu (w tym z uwzględnieniem art. 22 ust. 1b

⁴³ Wniosek został sporządzony na druku stanowiącym Załącznik nr 3 do *Zarządzenia Nr 7 z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad i trybu udzielania zamówień publicznych w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym.*

pkt 2-3, art. 24 ust. 1 pkt 12-23 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 *ustawy Pzp*), opis sposobu przygotowania ofert, miejsce i termin składania ofert, opis sposobu obliczenia ceny, kryteria, którymi Zamawiający będzie kierował się przy wyborze oferty wraz z podaniem ich znaczenia. Za spełniających warunek dotyczący sytuacji ekonomicznej lub finansowej uznano Wykonawców, którzy posiadali ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie niższą niż 2 000 000,00 zł. Na podstawie art. 45 ust. 1 i ust. 4 *ustawy Pzp* Zamawiający ustalił wadium w wysokości 50 000,00 zł. Wysokość wadium nie przekroczyła 3% wartości zamówienia, a ustalone formy wniesienia wadium były zgodne z formami określonymi w art. 45 ust. 6 *ustawy Pzp*. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy określono w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie przez Wykonawcę, tj. nie przekraczała wysokości 10% ww. ceny, zgodnie z art. 150 ust. 2 *ustawy Pzp*. Załącznikiem nr 1 do SIWZ był opis przedmiotu zamówienia, który zawierał wymagania techniczne dla poszczególnych dostaw, warunki montażu, instalacji i uruchomienia urządzeń, warunki przeprowadzenia konsultacji i szkoleń, warunki gwarancji i obsługi serwisowej. W przypadkach wskazania w opisie urządzeń znaków towarowych, zgodnie z art. 29 ust. 3 *ustawy Pzp*, Zamawiający dopuścił składanie ofert, w których wskazano na rozwiązania równoważne. Zgodnie z art. 30 ust. 4 *ustawy Pzp*, Zamawiający dopuścił rozwiązania równoważne w opisie przedmiotu zamówienia odniesionym do norm ISO. Nie przewidziano ofert wariantowych. Zamówienie nie zostało podzielone na części ze względu na potrzebę dostawy i uruchomienia sprzętu przez jednego Wykonawcę, w tym samym czasie, z gwarancją pełnego współdziałania urządzeń. Zamawiający zastrzegł możliwość skorzystania z prawa opcji w zakresie dotyczącym możliwości zakupu Systemu wirtualizacji.

4. SIWZ zawierała również wykaz oświadczeń i dokumentów wymaganych w postępowaniu, w tym m.in., na podstawie art. 25a ust. 2 *ustawy Pzp* oświadczenie w formie Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia potwierdzające wstępnie, że Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu.

5. Zamawiający zgodnie z art. 144 ww. ustawy, przewidział w *Załączniku nr 6* do SIWZ (Istotne postanowienia umowy) możliwość dokonania zmian postanowień zawarcia umowy w stosunku do treści oferty, między innymi: w zakresie zmniejszenia wynagrodzenia w przypadku zmniejszenia zakresu przedmiotu umowy lub gdyby nastąpiła zmiana sposobu lub źródeł finansowania przedmiotu umowy oraz w przypadku zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego, która miałaby wpływ na termin, sposób lub zakres realizacji przedmiotu umowy.

(dowody: akta kontroli str. 377- 432)

SIWZ została zatwierdzona przez Zastępcę Dyrektora OPI-PIB⁴⁴ oraz udostępniona na stronie internetowej Zamawiającego w terminie od dnia 19 września 2017 r.

Kryteriami oceny ofert były:

- 1) cena oferty brutto - waga 85%;
- 2) okres dodatkowej gwarancji (ilość miesięcy) – waga 15%, przy warunku, że Wykonawca może zaoferować maksymalnie 24 miesiące dodatkowego okresu gwarancji przy wymaganej minimalnej gwarancji 36 miesięcy.

6. Zgodnie z art. 40 ust. 3 *ustawy Pzp* Zamawiający przekazał ogłoszenie o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w dniu 15 września 2017 r. Ogłoszenie o zamówieniu zostało udostępnione w bazie danych TED⁴⁵ począwszy od dnia 19 września 2017 r. pod nr 2017/S 179-366192, a także opublikowane na stronie internetowej Zamawiającego oraz miejscu publicznie dostępnym w jego siedzibie. Ogłoszenie o zamówieniu zawierało dane określone w art. 41 *ustawy Pzp* tj. m.in: adres strony internetowej, na której udostępniona będzie SIWZ, tryb zamówienia, warunki udziału w postępowaniu i podstawy wykluczenia, wysokość wadium, kryteria oceny ofert i ich znaczenie. Termin składania ofert ustalono na dzień 3 października 2017 r. Na podstawie art. 43 ust. 2b pkt 2 *ustawy Pzp* termin składania ofert został skrócony ze względu na pilną potrzebę realizacji zamówienia.⁴⁶

(akta kontroli str. 239, 366-440)

7. W związku z pytaniami wniesionymi do SIWZ, na podstawie art. 38 ust. 1 *ustawy Pzp* Zamawiający wyjaśnił treść SIWZ oraz na podstawie art. 38 ust. 4 dokonał zmian jej treści, w tym m.in. zmienił Załącznik nr 9 do SIWZ – wzór gwarancji zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Jednocześnie, przedłużono termin składania ofert do dnia 10 października 2017 r. Na podstawie art. 11c *ustawy Pzp* ogłoszenie o sprostowaniu ogłoszenia zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w dniu 28 września 2017 r. oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod nr 2017/S 188-385036 z dnia 30 września 2017 r. Ponadto, ogłoszenia wraz ze zmianami do SIWZ zostały zamieszczone na stronie internetowej OPI odpowiednio od dnia 2 października 2017 r. i 4 października 2017 r.

(dowody: akta kontroli str. 441-468)

8. W wymaganym terminie złożono 2 oferty. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę brutto, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia: 2 843 000,00 zł.

⁴⁴ Na podstawie Pełnomocnictwa z dnia 14 września 2017 r.

⁴⁵ Tenders Electronic Daily, elektroniczna baza dostępna pod adresem <http://ted.europa.eu>

⁴⁶ Z powodu pilnej potrzeby udzielenia zamówienia, ze względu na 1) konieczność wydatkowania w 2017 r. środków zwiększonych Decyzją Nr 6773/II-LAN/2017.1 z dnia 30 czerwca 2017 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z kwoty 150 000,00 zł do kwoty 2 843 000,00 zł, na finansowanie w 2017 r. kosztów rozbudowy infrastruktury informatycznej oraz 2) konieczność zapewnienia właściwej współpracy funkcjonujących w OPI-PIB centrów danych w 2017 r. (akta kontroli str. 366-367).

Zgodnie z art. 86 ust. 5 Zamawiający w dniu 10 października 2017 r. opublikował na stronie internetowej wymagane informacje z otwarcia ofert. Na podstawie art. 24 ust. 11 *ustawy Pzp* Wykonawcy przekazali Zamawiającemu oświadczenia o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej z pozostałymi Wykonawcami biorącymi udział w postępowaniu. Na podstawie art. 87 ust. 1 Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty. Wyjaśnienia zostały złożone w wymaganym terminie.

(dowody: akta kontroli str. 474-560, 566-613)

9. Oferta nr 1 została odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 *ustawy Pzp* z powodu udzielenia dodatkowego okresu gwarancji niezgodnie z wymogami pkt 20.1.2 SIWZ. W pkt 20.3. SIWZ ustalono, że w przypadku, gdy Wykonawca zaoferuje dodatkowy okres gwarancji dłuższy niż 24 miesiące, oferta będzie podlegała odrzuceniu na podstawie ww. przepisu *ustawy Pzp*. Oferta nr 1 zawierała dodatkową gwarancję na okres 60 miesięcy.

(dowody: akta kontroli str. 549-561, 615, 637)

10. W dniu 24 października 2017 r. Zamawiający na podstawie art. 26 ust. 1 *ustawy Pzp* wezwał Wykonawcę do złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ww. ustawy, w tym m.in. dokument potwierdzający, że Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności w wymaganej wysokości określonej w SIWZ. Wykonawca przedłożył wymagane dokumenty w wyznaczonym terminie.

(dowody: akta kontroli str. 493-548)

11. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę firmy

która uzyskała największą liczbę punktów, wg kryteriów oceny ofert. Wynik postępowania został zatwierdzony w dniu 6 listopada 2017 r. przez upoważnionego Zastępcę Dyrektora OPI-PIB. Informacja na podstawie art. 92 ust. 2 *ustawy Pzp* została opublikowana na stronie Zamawiającego od dnia 6 listopada 2017 r. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w dniu 5 grudnia 2017 r. oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod nr 2017/S 237 – 492116 z dnia 9 grudnia 2017 r. *Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego* został zatwierdzony w dniu 12 grudnia 2017 r. przez upoważnionego Zastępcę Dyrektora OPI-PIB.

(dowody: akta kontroli str. 641-658)

12. W dniu 17 listopada 2017 r. zawarta została umowa nr 67/2017 na dostawę: sprzętu wraz z instalacją, uruchomieniem i konfiguracją oraz oprogramowania w zakresie szczegółowo

określonym w postanowieniach ww. umowy, opisie przedmiotu zamówienia oraz SIWZ, na podstawie *Istotnych postanowień umowy*, stanowiących *Załącznik nr 6* do SIWZ. Umowa została podpisana przez Dyrektora OPI-PIB oraz przez upoważnione osoby ze strony Wykonawcy. Zamawiający zwiększył w Planie finansowym na 2017 r. (korekta z grudnia 2017 r.) kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia do ceny wybranej oferty. Termin wykonania przedmiotu umowy określono na 8 tygodni od dnia zawarcia umowy, jednak nie później niż do dnia 15 grudnia 2017 r., zgodnie z warunkami SIWZ. Wynagrodzenie ustalono zgodnie z ceną oferty, odrębnie za dostawę sprzętu wraz z jego montażem, instalacją i konfiguracją, oprogramowanie oraz prawo opcji. Kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy ustalono w wysokości 5% ceny brutto podanej w ofercie, w formie pieniężnej, zgodnie z SIWZ. Powyższe zabezpieczenie w wymaganej wysokości wpłacone zostało na rachunek bankowy OPI w dniu 16 listopada 2017 r. Na podstawie § 13 ust. 6 ww. umowy Zamawiający w dniu 10 stycznia 2018 r. zwrócił 70% ww. zabezpieczenia Wykonawcy pozostawiając 30% kwoty zabezpieczenia na poczet zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy.

(dowody: akta kontroli str. 386, 616-629, 659-667)

Stwierdza się, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. *Dostawa, montaż i uruchomienie serwerów, macierzy, sprzętu sieciowego i oprogramowania, o numerze referencyjnym: infrastruktura – 208 – 2017* zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. *Badanie sondażowe na ogólnopolskiej próbie 800 (ośmiuset) polskich naukowców, dotyczące sposobów zarządzania młodą kadrami naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy, o numerze referencyjnym badanie – 24 – 2017.*

1. W dniu 2 lutego 2017 r. został sporządzony *Wniosek o udzielenie zamówienia publicznego*⁴⁷ o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem było badanie ankietowe na ogólnopolskiej próbie 800 (ośmiuset) polskich pracowników naukowych, na potrzeby badania sposobów zarządzania młodą kadrami naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy. Szacunkowa wartość zamówienia (bez podatku od towarów i usług) wynosiła 121 314,29 zł (149 216,57 zł brutto) i została określona z należytą starannością - na podstawie rozeznania cen rynkowych, w dniu 16 stycznia 2017 r. Uznano, że wartość zamówienia ustalono zgodnie z art. 32 ust. 1

⁴⁷ Wniosek został sporządzony na druku stanowiącym Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 7 z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie zasad i trybu udzielania zamówień publicznych w Ośrodku Przetwarzania Informacji – Państwowym Instytucie Badawczym.

i art. 35 przywołanej ustawy. Wartość zamówienia wynosiła poniżej kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 *ustawy Pzp*. Zgodnie z wnioskiem, źródłem finansowania była dotacja podmiotowa pozyskana z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dyrektor OPI zatwierdził proponowany tryb postępowania – przetarg nieograniczony oraz propozycję składu komisji przetargowej. Zamawiający nie zastosował procedury, o której mowa w art. 24aa ust. 1 *ustawy Pzp*.

(dowody: akta kontroli str. 670-727)

2. Osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia złożyły oświadczenia określone w art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp*.

(dowody: akta kontroli str. 813-818)

3. Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (dalej SIWZ) została opracowana zgodnie z art. 36 *ustawy Pzp*. Zamawiający określił w niej m.in. termin związania ofertą na 30 dni, bieg terminu związania ofertą, termin wykonania przedmiotu zamówienia (w terminie do 8 maja 2017 r.), warunki udziału w postępowaniu oraz opis spełniania warunków udziału w postępowaniu, opis sposobu przygotowania ofert, miejsce i termin składania ofert, opis sposobu obliczenia ceny, kryteria, którymi Zamawiający będzie kierował się przy wyborze oferty wraz z podaniem ich znaczenia. Na podstawie art. 45 ust. 2 *ustawy Pzp* Zamawiający odstąpił od wniesienia wadium przez Wykonawców. Zamawiający nie dopuścił składania ofert częściowych i wariantowych. Załącznikiem nr 1 do SIWZ był opis przedmiotu zamówienia, który zawierał m.in. wymagania co do metodologii i organizacji badania. Kwestionariusz badawczy stanowił Załącznik nr 1 do Opisu przedmiotu zamówienia. Na podstawie art. 26 ust. 2 *ustawy Pzp* Zamawiający przewidział, że przed udzieleniem zamówienia wezwie Wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni, aktualnych na dzień złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia.

4. SIWZ zawierała również wykaz oświadczeń i dokumentów wymaganych w postępowaniu, składanych wraz z ofertą, potwierdzających wstępnie, że Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu. Wykonawcy zostali zobowiązani do wykazania braku podstaw do wykluczenia z powodu niespełnienia warunków, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 12 – 23 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 *ustawy Pzp*.

5. Zamawiający zgodnie z art. 144 ww. ustawy, przewidział w *Załączniku nr 6* do SIWZ (Istotne postanowienia umowy) możliwość dokonania zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, między innymi: w zakresie siły wyższej opóźnienia w udostępnianiu przez

Zamawiającego dokumentacji niezbędnej do wykonania umowy oraz w przypadku zmiany przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym zmiany stawek VAT.

(dowody: akta kontroli str. 728-775)

6. SIWZ została zatwierdzona przez Dyrektora OPI-PIB oraz udostępniona na stronie internetowej Zamawiającego w terminie od dnia 19 września 2017 r.

Kryteriami oceny ofert były:

- 1) cena oferty brutto - waga 50%;
- 2) jakość oferowanej usługi – waga 50%, dotyczące metodologii badania. SIWZ zawierała szczegółowy opis kryteriów jakościowych, z uwzględnieniem przyjętej skali punktowej.

(dowody: akta kontroli str. 734-736)

7. Zgodnie z art. 40 ust. 2 *ustawy Pzp* Zamawiający przekazał ogłoszenie o zamówieniu do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 8 lutego 2017 r. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w tym samym dniu pod numerem 21726-2017, a także opublikowane na stronie internetowej Zamawiającego od dnia 8 lutego 2017 r. oraz w miejscu publicznie dostępnym w jego siedzibie. Ogłoszenie o zamówieniu zawierało dane określone w art. 41 *ustawy Pzp* tj. m.in: adres strony internetowej, na której udostępniona będzie SIWZ, tryb zamówienia, warunki udziału w postępowaniu i podstawy wykluczenia, kryteria oceny ofert i ich znaczenie. Termin składania ofert ustalono na dzień 17 lutego 2017 r., zgodnie z wymogiem zawartym w art. 43 ust. 1 *ustawy Pzp*. SIWZ została udostępniona na stronie internetowej Zamawiającego od dnia 8 lutego 2017 r. Na podstawie art. 11b ust. 2 *ustawy Pzp*, po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu, Zamawiający poinformował siedmiu Wykonawców o wszczęciu przedmiotowego postępowania.

(dowody: akta kontroli str. 776-805)

8. W wymaganym terminie złożono 10 ofert. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę brutto, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia: 200 000,00 zł. Zgodnie z art. 86 ust. 5 Zamawiający w dniu 17 lutego 2017 r. opublikował na stronie internetowej wymagane informacje z otwarcia ofert. Na podstawie art. 24 ust. 11 *ustawy Pzp* Wykonawcy przekazali Zamawiającemu oświadczenia o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej z pozostałymi Wykonawcami biorącymi udział w postępowaniu. Na podstawie art. 26 ust. 3 i ust. 3a oraz art. 90 ust. 1 *ustawy Pzp* Zamawiający wezwał Wykonawców do złożenia wyjaśnień i dokumentów dotyczących treści złożonych ofert.

(dowody: akta kontroli str. 808-812, 819-825,833-843,850-858)

9. Oferta nr 1 została odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 8 *ustawy Pzp* w związku z art. 14 ww. ustawy ponieważ Wykonawca, pomimo wezwania, nie uzupełnił pełnomocnictwa do złożenia oferty zgodnie z wymaganiami ustalonymi w SIWZ.

(dowody: akta kontroli str. 843, 958-959)

10. Oferta nr 2 została odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 14 *ustawy Pzp*. Wykonawca na wezwanie Zamawiającego nie złożył w wymaganym terminie wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny oraz nie przedłożył pełnomocnictwa do podpisania oferty dla osoby, która w imieniu Wykonawcy złożyła ofertę.

(dowody: akta kontroli str. 936-959)

11. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę firmy

, która uzyskała największą liczbę punktów, wg kryteriów oceny ofert. Wynik postępowania został zatwierdzony w dniu 9 marca 2017 r. przez Dyrektora OPI-PIB. Informacja na podstawie art. 92 ust. 2 *ustawy Pzp* została opublikowana na stronie Zamawiającego od dnia 9 marca 2017 r. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 22 marca 2017 r. pod nr 48799-2017. *Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego* został zatwierdzony w dniu 23 marca 2017 r. przez Dyrektora OPI-PIB.

(dowody: akta kontroli str.958-961, 1007-1115)

12. W dniu 15 marca 2017 r. zawarta została umowa nr 17/2017. Przedmiotem umowy była usługa świadczona przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego polegająca na przeprowadzeniu badania sondażowego na ogólnopolskiej próbie 800 polskich pracowników naukowych dotyczącego sposobów zarządzania młodą kadrą naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy. Umowa została podpisana przez Dyrektora OPI-PIB oraz przez upoważnione osoby ze strony Wykonawcy. Termin wykonania przedmiotu umowy określono na 8 maja 2017 r., zgodnie z warunkami SIWZ. Wynagrodzenie ustalono zgodnie z ceną oferty.

(dowody: akta kontroli str. 1010-1022)

Stwierdza się, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. *Badanie sondażowe na ogólnopolskiej próbie 800 (ośmiuset) polskich naukowców, dotyczące sposobów zarządzania młodą kadrą naukową w polskich jednostkach naukowych oraz wzorców zachowań naukowców w miejscu pracy*, o numerze referencyjnym badanie – 24 – 2017 zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami *ustawy Pzp*.

IV. ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi oraz oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 *ustawy o kontroli*, zalecam:

- 1) wzmoczenie nadzoru nad przestrzeganiem regulacji wewnętrznych obowiązujących w jednostce;
- 2) przestrzeganie zapisów zawartych umów, w szczególności dotyczących zasad prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków dotacji celowej;
- 3) prowadzenie dokumentacji księgowej, która potwierdza wprowadzenie środka trwałego do ewidencji środków trwałych, zgodnie z art. 21 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* oraz zgodne z przyjętymi w Instytucie zasadami rachunkowości;
- 4) dokonywanie pogłębionej analizy projektów umów przed ich podpisaniem, w celu uniknięcia zapisów uniemożliwiających ich prawidłową realizację.

Ponadto, pomimo dokonania (na skutek ustaleń kontrolnych) zmiany treści Zarządzenia nr 9/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania oceny okresowej pracowników naukowych zatrudnionych w Ośrodku Przetwarzania Informacji - należy zapewnić szczególną dbałość o bieżące dostosowywanie regulacji wewnętrznych do przepisów ustawowych.

Zgodnie z art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 *ustawy o kontroli*, proszę o poinformowanie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 *ustawy o kontroli* od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

z up. Ministra
PODSEKRETARZ STANU

dr hab. Sebastian SKUZA

